

Brassói Lapok

XL. évfolyam

238 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi október 18

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 65 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — A külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

Színek harca

A barna ciklon egy évtized kisebb-nagyobb próbálkozásai után pusztító, elementáris erővel száguldott végig a hetvenmillió országán, horogkeresztre feszítve ezt a jobbsorsra érdemes népet.

Boldog „beteljesüléssel” biztat a begért nagy gazdasági fellendülés, Hitler sok ezer puffogó frázisában csömörig hangoztatott glóriás „Aufschwung”. Leállított kohók, kihűlt magas kemencék, elcsendesült gyárak, áremelkedés, a kenyérjegy reneszánsza és a munkanélküliek légioja bizonyítékai a Führer gazdasági zsenijének.

De Kruppék dolgoznak, lázas tempóban éjjel-nappal! Az I. G. Farbenindustrie titkos földalatti laboratóriumaiában sziszeg a lombikokban a foszgén- és kéksavgáz, a pestis- és kolerabacillus.

A barna ciklon a gyomrok és agyak mellett a lelkeket is elsodorta. Goethe országában elégetik a könyveket, máglyára rakják a tudást, a kultúrát. Autodafét gyújtanak a szellemből Wotan, az egy igaz germán Isten tiszteletére.

Beethoven országában ordító marsok uralkodnak, Bach isten oltáráig zengő kanonjait elnyomja SA dübörgő masirozása.

Julius 30! Halál a kis istenekre. Egy a Führer és Goering az ő prófétája.

Nyilaskereszt, kaszárskereszt, „Amerika erwache!”, „Irország erwache!”, kékíngék, vassárdák, lengyel pogrom, „Japán erwache!” — a barna ciklon már áttörte a határokat, viszi a barna magvakat; a gyűlölet, a rettegetés, a barbarizmus magvait a világ minden tája felé és elülteti a legtermékenyebb talajba, az emberi örökség talajába. Visz! A ciklon! A háború szele a pusztulás magvait; északra, délre, nyugatra és keletre. Keletre — és itt a barna ciklon sárga tájfunba csap át.

Sárga veszedelem — minden európai, minden fehér lelkében titokban ott rágó félelem.

Japán már rég nem a gésák, muzmók, lampionok, teaházak napsgaras földje, hanem egy keleten mind hatalmasabbá, félelmetesebbé, fenyegetőbbé váló halálos ellenség. Az aeolihárfa, cseresznyevirágot lágyan borzó szellő már rég félelmetes, elsőprő tájfunná változott.

Európa pedig a tanítómester lenéz, fölényes, lemosolygó elbizakodásával ereszt be évtizedek óta legbensőbb köreibbe a ferdeszemű, sima, udvariás, örökké mosolygó emberkéket. Ezek fajuknak csodálatos szívós kitarásával, makacs szorgalmával vájták bele magukat az európai élet, kultúra, technika minden rétegébe. Szívták magukba évek alatt mindazt, amihez Európának évezredek kellettek.

Befurakodtak iskolákba és műhelyekbe, bankokba és gyárakba, klinikákba és fegyvergyárakba; ellesték titkokat és ellopoltak terveket, vesztgettek és raboltak, gyilkoltak és meghaltak, aljasan és hőiesen. A Hazáért! Nipponért! — Hogy a felkelő nap országában soha le ne nyugodjon a nap! És vitték, vitték mindent hazra, titokzatos hazájuk titokzatos műhelyeibe ezek az eltaposhatatlan szorgalmas kis sárga hangyák. Hangyák, akik lassan kirágták a fehér világ létalapját.

A pagodák helyén óriási kaszárnyák keletkeztek és a romantikus sampangok és dzsunkák helyét dreadnughtok, páncélos cirkálók és tengeralattjárók foglalták el; tengeralattjárók, melyeknek kilőtt torpedóit eleven ember irányítja és a golyóval együtt robban fel maga is — a hazáért: Japán!

És jött Csuzima és Porth Artur, jött Formosa és Sachalin, Mandzsuria és Sanghai, világimpérium és dumpung. Japán dumpung! Az alattomos, földalatti,

Összeállították a csütörtöki nagy temetés végleges programját

Rendkívül szigorú óvintézkedések Belgrádban

A francia sajtó ujrakezdte a magyarellenes gyanúsításokat, amelyeket az angol lapok is erélyesen visszautasítanak

Belgrád, október 17

Az a különvonat, amely Sándor szerb király holttestét Zágrábból a jugoszláv fővárosba szállította, kedden este 11 óra 20 perckor robotgott be a belgrádi pályaudvarra. Belgrádban a király katalfalkja előtt 300 ezer ember vonult el.

Marioara özvegy királyné, Mária román anyakirályné és az uralkodóház többi tagja, továbbá a három régens, a törvényhozó testületek elnökei, a kormány és a tábornoki kar tagjai már este 11 órakor felsorakoztak a belgrádi pályaudvaron. Eppen csak II. Péter király és két fiatalabb fivére, Tomisláv és András herceg nem volt jelen a gyászvo-

nat érkezésénél.

Amikor a vonat begördült és megállott a pályaudvaron, Marioara királyné lassan a halottas kocsira szállt és ottan néhány percig áhítatba merülve imádkozott. Ezután a kormány tagjai vállukra emelték Sándor király koporsóját és a gyászlepelbe burkolt udvari várótermen keresztül a pályaudvar előtt várakozó gyászkozsira emelték, m. közben a térséget ellenőrző hatalmas néptömeg egy emberként zokogva borult térdre.

Ezután indult el a gyászkozs Belgrád utcáin a régi Konak felé. A gyászkozs mögött közvetlenül Marioara királyné és Pál régensherceg gépkocsija haladt, az-

után következtek a többi gépkocsik az uralkodóház tagjaival és a jugoszláviai, valamint külföldi előkezesekkel. Amerre a gyászmenet elhaladt, mindenütt hatalmas tömegek állottak s. rfalat az utcákon. A holtan hazatérő királyt „Tisztelet a meghaldogult vértanu király emlékezetének” kiáltással köszöntötték.

A régi királyi palota előtt tábornokok emelték vállukra a koporsót és bevitték a Konak gyászlepelbe burkolt dísztermébe, majd ráhelyezték az előre elkészített katalfalkra. A jugoszláv egyház feje rövid gyászszertartást celebrált s ezzel a holttest hazahozásának hivatalos aktsa lezáródott.

Nagy felvonulás a belgrádi temetésre

A királyi udvartartás és az Uzunovics kormány tagjaiból alakított rendezőbizottság minden részletében kidolgozta a csütörtöki temetés programját.

Eszerint a menet élén vitt kereszt mögé a következő sorrendben helyezkednek el a temetésen résztvevő polgári és katonai alakulatok, valamint méltóságok. Elöl haladnak a katonai zenekarok, majd a temetés főrendezője következik a jugoszláv vezérkar küldöttségével. Ezt követik a jugoszláv hadsereg különítményei, és díszsazádai, valamint a külföldi katonai osztagok, a Karagyorgyevics-cs. logrend tulajdonosai, a király kedvenc paripája, szerb szokol-egyesületek küldöttségei zászlóik alatt, majd a felekezeti énekkarok. Ezek után vonulnak az országjelvények hordozói és a királyi zászlóvivők, akiket közvetlenül követ Sándor király ágyutalpra helyezett koporsója.

A koporsó mögött sorakoznak fel aztán az udvartartás polgári és katonai méltóságai, az uralkodóház tagjai és a külföldi uralkodóházak kiküldöttjei, illetve képviselői, a jugoszláv régens tanács három tagja, a diplomáciai testület, a törvényhozás két házának a tagjai, a volt miniszterek, a főpolgármesterrel élén Belgrád város tanácsa, a tábornoki kar

és a magasállású tisztviselők csoportjai s végül a szerzetesrendek és a társadalmi egyesületek küldöttségei.

SZIGORU ÓVINTÉZKEDÉSEK
BELGRÁDBAN A TEMÉTÉS
NAPJÁRA

A londoni lapok Belgrádból érkezett jelentés alapján arról számolnak be, hogy Sándor király temetésének a napjára a jugoszláv fővárosban szigorú óvintézkedéseket léptetnek életbe. A vá-

rosba érkezett idegeneknek például csütörtökön jelentkezniük kell a rendőrséghez és számot kell adniuk arról, hogy a temetés időpontjában hol lesznek és mit csinálnak. Ezt megelőzően pedig a rendőrség emberei már megkezdtek a szállodákban és magánházakban megszálló idegenek csomagjainak átvizsgálását. A rendőrség az iránt is intézkedett, hogy azon az utvonalon, amelyen a gyászmenet elhalad, egyetlen ablakot se tarthassanak nyitva.

Hajsz a királygyilkosság összeesküvői után

A merénylő kilétének megállapítása még távolról sem vetett véget a francia rendőrség nyomozásának, sőt az újabb jelentések arra engednek következtetni, hogy az állítólag felfedezett és nagyvonalú szétágazó összeesküvés számai ismét homályba vesznek. A francia sajtó mindenestre újra kezdte a gyanúsításokat s ebből arra lehet következtetni, hogy a nyomozás eddigi adatai nem vehetők véglegesen tisztázott megállapításoknak.

A hétéfő jelentések szerint a merénylő mégiscsak macedon terrorista volt s azonos a hírhedt Vlada Georgieff, Dimoff Hadzsi. képviselő gyilkosával. Párisi

megkeresésre a szófiai rendőrség is erőlyes nyomozásba kezdett Vlada Georgieff ujjlenyomatát utának indította Párisba, hogy ott megtehesse az ellenőrző próbákat. Letartóztatták a terrorista feleségét is, aki úgy vallott, hogy a férjének a testén nagyobb anyajegy volt. A párisi rendőrségnek az ujjlenyomat birtokában és a terrorista feleségének felvilágosítása alapján könnyű dolga van már: minden kétséget kizáróan megállapíthatja, hogy a merénylő Kalemán azonos-e a Bulgáriában körözött Vlada Georgieffel. Arról, hogy ez az összehasonlító ellenőrzés megtörtént volna, Párisból

millió irányba ágazó hajszálcso szövődék millió karu polip, mely a fehér világ, fehér ipar, fehér termelés minden rétegét, atomját behálózta; mindenütt ottlővő skorp.őhajszálcsovéivel kiszívja a krizistól amugyis halódó fehér gazdasági rendszer utolsó életnedvét.

Már Japán kelet rettegett, vérszomjas zsarnoka: már a fehér kapuk előtt vijjog a sárga tájfun! — ...Es ekkor szembe-hömpölyög a vörös vihar!

A két kozmikus erő évek óta farkasszemmel néz egymással. Szikrázó, izzó a levegő; robbanásig feszült energiák remegnek. Már-már kilobban a villám!

A világ tekintete riadt, halálos félelemmel mered kelet felé, ahonnan újabb háborús rémség kirobbanásától félnek. Reszket, jegesen borzong minden ember, minden város, minden ország. És ek-

kor megjelenik a sátni barna ciklon — és teli marokkal, ezer ágenssel, millió röpirattal, száz és száz vonat- és hajórakomány fegyverrel, mérgeggázzal, exportáló hadvezérhiénakkal ontja, oco-ánozza gyilkos magvait a Führer, Krupp Thyssen és Zacharov szent nevében... Japán erwache! „Szojjet verreckel!” Kína már lábainknál, Mandzsurián taposunk; térdre Moszkva! Heil Nippon!

Német recept! Germania és Nippon — Svasztika és horogkereszt édes testvérek. Németország és Japán az eljövendő háború véres fantomjai, az apokalipszis két lovasa.

Tokeramo kinyújtotta sárga karmait a világ fölé. És a világ reszketve várja, hogy mi lesz? Reszketve lesi sorsát, mely a sárga és barna kezekbe van letéve. Kétségbeesve várja, mikor kell megint vá-

gőhidra mennie, mikor kell megint elpusztulni a Krupp- és Thyssen-részvények magasabb osztálékáért. Zsirosabb mérlegéért.

Viharok! Ciklonok! Tájfunok! Felszabadult rettenetes természeti erők gomolyognak a világ megkínzott, tépett teste fölött. Fekete ingek, barna ingek, vörös zászlók, kék ingek örült kaleidoszkópja kavargó, lázas haláltáncukat járják a szerencsétlen emberiség életében. Melyik az igazi? A megkínzott lelkekben hol a kétségbeesés fekete felhői, hol a remény zöld színét reflexezik.

A spektrum nagy, örök fizikai törvénye szerint azonban minden szín egyszer kitisztul.

És ez a tiszta szín talán a béke, az örök béke színe lesz!

Tessék kívágni és elfenni!

8. sz. SZELVÉNY

a B. L. októberi
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 drb októberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 októberi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej boszolgálatosok **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10). **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

még nem adtak semmiféle jelentést.

A feltételezett bűntársak utáni hajszáról azonban vannak már újabb és érdekes jelentések. A genfi rendőrség értesítette Párist, hogy az egyik kávéházban felismerni véltek egy Kvaternik néven körözött egyént, akinek nagyon zavaros és gyanús múltja van. Kvaternik nyomtalanul eltűnt, mihelyt észrevette, hogy figyelik. A svájci rendőrség most minden erejét megfeszítve kutat utána, mert az a gyanuja, hogy ennek a körözött külföldinek is köze van a marseillei merénylethez.

A francia rendőrség egyébként most újabb sikert mutathat fel. A titokzatos Malnyt, aki négy nappal ezelőtt tűnt el a fontaineblau-i erdőben s aki a rendőrség fellelvése és megállapítása szerint feltétlenül bűntársa a merényletnek, Mellunban sikerült elfogni. Malny az egyik kávéházból lépett ki és a Páris felé vezető országúton indult el, amikor felismerték és letartóztatták. Malny nem védekezett. Elmondotta, hogy négy nap óta étlen-szomjan bujdosott s már nem bírta tovább. Bemerészkedett a melluni kávéházba, ahol hatvan centimesért fogyasztott és harmadfél frank borraivalót adott. Ez a dus borraivalót hívta fel rá éppen a figyelmet.

MALNY VALLOTT

Malny kihallgatásához a francia rendőrség egy belgrádi rendőrtisztet is meghívott. A rendőrtiszt neve Dimitrieff. A mikor Dimitrieff megpillantotta a letartóztatottat, így kiáltott fel:

— Ez jó fogás volt!
Aztán ezekkel a szavakkal fordult a sápadt Malny felé:
— Mi már régi ismerősök vagyunk, ugyebár?

Dimitrieff egyedül hallgatta ki Malnyt. A kihallgatás hajnali két óráig tartott s a felvett jegyzőkönyv 22 oldalra terjedt. Utána a jugoszláv rendőrtiszt a következőket jelentette ki:

— Az ügy jó uton halad. Malny álnevet használt, az igazi neve Kraj Miro és 1908-ban született Kopribniczán. Bevallotta, hogy része volt a merénylet előkészítésében s olyan részleteket árult el, amelyek egészen új irányt adnak a nyomozásnak.

Többet Dimitrieff nem volt hajlandó elárulni.

LAUSANNE VOLT A MERÉNYLŐK KIINDULÁSI PONTJA

A lausannei rendőrség átkutatta a pályaudvar ruhatárában elhelyezett csomagokat. Az egyik bőröndben revolvert találtak töltényekkel, egy másik csomagban pedig harminc darab revolvertöltényt. A ruhatárosok vallomásából megállapították, hogy a gyanús csomagokat szeptember 29-én helyezték el a ruhatárban. A nyomozás eddigi adatai szerint a merénylet valóban ekkor utaztak el Lausanneból. A személyleírás alapján az egyik ruhatáros felismerni vélte a négy letartóztatott egyikét.

Megállapították azt is, hogy a négy terrorista a szeptember 26-ról 27-re virradó éjszakát Bernben töltötte.

Ez a megállapítás éles ellentétben áll a párisi Havas iroda jelentésével, amely szerint a terroristák Lausanneba egyenesen Budapestről érkeztek. A Magyar Távirati Iroda ezzel a jelentéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy a magyar rendőrség már két nappal ezelőtt értesült erről a feltételezésről s megállapította, hogy a jelzett nevű egyéneknek utlevelet nem állítottak ki s ilyen nevűek nem is léptek át a magyar határt.

A Magyarország ellen irányuló célzatos gyanúsításokra a magyar sajtón kívül a bécsi és az angol lapok is felelnek. A British United Press „Anglia védi Magyarországot” című vezércikkében azt állapítja meg, hogy az angol közvélemény súlyosan elítéli a francia sajtó magyarellenes uszítását, mert ezzel a megdöntetlen magatartással nyugtalanítóan befolyásolják a francia lapok az európai helyzetet.

A Parcoul Carol Mintavásár tartama alatt csak félárba kerül az ut Bukarestig. S ha egyben kihasználja a mélyen leszállított árakat, melyeken ezalkalommal a főváros és egész Románia legnagyobb áruházában, a GALERIES LAFAYETTE-ben vásárolhat, még hozzá nyereséggel is záródik az útja. Keressen fel bennünket és győződjön meg róla!

A bécsi lapok is visszautasítják a Magyarország ellen irányuló rágalmakat. Közlük, hogy már maga a cseh külügyminiszter is mérséklethez intette a cseh

sajtót. Prágában is belátták már, hogy a komoly államok nem siettek mindjárt hinni a cseh uszításnak, amely így tudarcot is vallott.

A Népszövetség elé viszik a merénylet miatti felelősség kérdését

Tul az egyes országok ellen irányuló rágalomjellegű gyanúsításokon, a merénylet nemzeti kérdését és a merénylet mögött álló macedón vagy horvát terrororganizációk tökéletesen ki nem vizsgálható tevékenységén, minden jel arra vall, hogy Franciaország és szövetséges államai diplomáciai sakkhúzással készülnek a merénylettel kapcsolatban. Ebben a pillanatban még csak esendőt, nyugtató hivatalos jelentések jelennek meg, minden jelentésből kivesendül azonban az, hogy a merénylet külpolitikai következményei nem maradnak el. Eltekintve a francia sajtó néha zabolátlan gyanúsításaitól és a cseh sajtó átlátó rágalomhadjáratától, az egyébként nagyon higgadtan viselkedő Belgrádban s az idegeskedő Párisban egyaránt célozgatnak már arra, hogy a felelősség kérdése nemzetközi megítélés alá tartozik, mert a merénylet mögött állandóan kísért az a feltevés, hogy valamilyen idegen érdek felbérli gonosztevői voltak.

Nagyon jellemző ebből a szempontból a jugoszláviai társadalmi egyesületek közös kiáltványa. A híres, sőt hírhedt Narodna Obrana, a délszláv Szokol egyesület, a komitácik egyesülete, a Jugoszláv Akció, az Adria Öre nevű egyesület és a hadiönkéntesek országos szövetsége közös kiáltványban hívja fel a szerb nemzet figyelmét, hogy Sándor királyt a külföld által felbérli orgyilkosok gyilkolták meg. A külföld célja az volt — mondja a kiáltvány — hogy a király meggyilkolásával belső ellentéteket robbantson ki Jugoszláviában. A hazafias egyesületek éppen ezért felhívják törzseiket arra, hogy ezt ne fedjék el semmiféle körülmények között.

Érdekes cikket közöl a felelősség kérdésével kapcsolatban a Temps is. Szerinte a jelek azt mutatják, hogy a marseillei merényletnek csak részben van politikai jellege. Ujabbban minden jel arra vall, hogy felelőtlen kalandorok zsoldjában álló hivatásos bérgyilkosok végeztek a szerb királlyal. Szinte bizonyos, hogy a rendőri nyomozás rövidesen újabb meglepetésekkel szolgál s ezek az újabb adatok döntik el a felelősség kérdését is.

De tudnak a francia lapok egyébről is. Egyre sürűbben hozzák a hírt, hogy a marseillei merénylet összes vizsgálati iratait a Népszövetség elé fogják terjeszteni s erre a célra kérni fogja Franciaország a Népszövetség rendkívüli ülészakánának összehívását. A felelősség kérdését tehát a Népszövetségnek kell kivizsgálnia.

Érdekes és figyelemre méltó, hogy ezt kívánja és sürgeti most már a magyarországi sajtó is. A magyar lapok szerint Magyarországnak nincs más módja arra, hogy védekezhessen a cseh rágalommal szemben. A budapesti Az Est hivatkozik arra, hogy az 1895-ben elkövetett sorozatos anarchista merényletek után is nemzetközi konferenciák foglalkoztak a helyzettel, nem volna tehát első eset ha

valóban a Népszövetség venné kezébe a dolgot s állapítaná meg a felelősséget, ha egyáltalában felelősségre vonható valamelyik állam a merényletet.

A felelősség kérdésével kapcsolatban válaszol a Pester Lloyd igen éles hangon a cseh támadásokra. A lap nagy feltűnést keltő adatokkal szolgál arra, hogy miként kerülhetett Kalemához a cseh utlevél, melyet megtaláltak nála. Megállapítja a Pester Lloyd, hogy

a budapesti csehszlovák konzulátus emberei éjjel szedték el Mayerli Johanna Budapesten alkalmazásban levő csehszlovákiai nevelőnő utlevelét, mert megtudták, hogy Kalemán tulajdonképpen a nevelőnő egy régebben lejárt és annakidején szabályszerűen beszovalt utlevelét használta fel a marseillei uthoz.

A lap felszólítja a csehszlovák konzulátust, hogy adjon magyarázatot illetve tisztázza magát

MEGKEZDŐDTEK A KÜLÖNBÖZŐ TÁRGYALÁSOK

Sándor király temetése még nem történt meg, a tárgyalások azonban már teljes erővel folynak. A párisi lapok igen élénk figyelmet szentelnek Benes cseh-szlovák külügyminiszter tanácskozásainak. Hangsúlyozzák, hogy Benes a kis-antant megbízottjaként tárgyal Párisban s ezért megbeszéléseinek különös fontosságot kell tulajdonítani.

Kedden Benes Lavalt, az új francia külügyminisztert kereste fel. Hétfőn Dumergue és Tardieu fogadták kihallgatásán. Találkozott Weygand és Gamelin tábornokokkal is.

Lebrun köztársasági elnök csak kedden este indult el Párisból Belgrádba, hogy Sándor király temetésén Franciaországot képviselje. A jugoszláv államférfiakkal maga az elnök kezdi meg a tárgyalásokat. A francia lapok szerint Lebrun megvárja Pál régensherceggel mindazokat a kérdéseket, amelyek Sándor királyt Párisba hívták.

Lemere lett Cheron utóda

Cheron lemondott francia igazságügy-miniszter utóda Lemere lett.

Lemere a szenátus szűlés jobboldali szárnyához tartozik. Tagja volt a külügyi bizottságnak is s itt szélsőséges nemzeti felszólalásaival vitta ki a figyelmet személye iránt. Clemenceau kormányában haditengerészeti államtitkár volt és egyik leghűségesebb munkatársa a „tigris”-nek.

A kormányba való bekerülésével a szélsőjobboldali türelmetlenség kapott erős szóvivőt.

Laval hétfőn vette át hivatalosan is a külügyminisztérium vezetését. Vannak olyan hírek is, amelyek szerint franciánemet közeledést szeretne létrehozni. A

jobboldali lapok máris erősen tiltakoznak az ellen, hogy Németország helyzeti előnyökhöz jusson Kelet-Európában csak azért, mert hajlandó közeledni Franciaországhoz.

— Gyomor- és béliántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyág, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszor általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

Ujabb fantasztikus vádaskodások

Esti jelentés szerint a cseh és a francia sajtó ujrakezdte vádaskodását Magyarország ellen. A prágai Cesko Slovo legfrissebb számának első oldala újra magyarellenes gyanúsításokkal van tele. A lap szerint Sándor király merényletjét Magyarországon bérlelték fel, látták el pénzzel és löszrel. A Magyarországon székelő V. M. R. O. jelzésű terrorista szervezetnek kimutatható összeköttetése volt a magyar külügyminisztériummal, a hol egy bizonyos Kimet-Ladia nevű gróf állott volna állandóan a szervezet szolgálatára.

A félhivatalos 8 Órai Újság nevetségesnek tartja ezt az újabb cseh vádaskodást s kijelenti, hogy az idézett furcsa nevű gróf nincs is a világon.

Még képtelenebbnek tartják a magyar hivatalos körök egyes párisi lapok bécsi tudósítójának a közlését. A tudósítás ugyanis összefüggést lát Papen budapest-

ti látogatása és a merénylet előkészítése között, sőt odáig megy, hogy mindenféle zavaros külpolitikai összefüggéseken keresztül a Duca, Dollfuss, Sándor és Barthou ellen elkövetett merényleteket közösi forrásra vezeti vissza.

NYILATKOZIK A CSEH KÖVETSEG

A Pester Lloyd támadására a budapesti cseh követség kedden délután nyilatkozatot adott. A nyilatkozat megállapítja, hogy Johanna Mayerska nevelőnőnek két régi utlevele fekszik a követség irattárában. A Magyar Távirati Iroda megjegyzi a nyilatkozattal kapcsolatban, hogy kétségbevonhatatlan bizonyítékok szerint a cseh követség a merénylet előtt két héttel állított ki egy utlevelet a nevelőnőnek s ezt az új utlevelet a merényletet követő napon, 1934. október 10-én délután 4 órakor a követség egyik tisztviselője feltűnésteltető körülmények között kérte vissza a nevelőnőtől, annak a lakásán.

Október 22, hétfő

SZIGETI

Zongoránál: Nikita de Magaloff

Redoute, Astra-Lux

Jegyek 150—50 lejig. — Elővétel a jegypénztárnál 10—1-ig és a Brassói Lapok Könyvosztályában egész nap.

Páratlan botránypör

Szerelmi háttér sikkasztással, házasságtöréssel és hamis esküvel

Nagyvárad, október 17.

— Ha ez a tárgyalás valamelyik fővárosban lenne, verekednének az emberek a belépőjegyekért — mondja valaki a nagyváradi törvényszék folyosóján.

Hát verekedés éppen nincs, de az érdeklődés elég nagy. Ami érthető. „Társadalmi per“ szerelmi háttérrel, a vád hamis eskü, a vádlottó ismert szépasszony, a feljelentő nagyszalontai ügyvéd, akit éppen a vádlottó miatt sikkasztásért egyévi börtönrre ítélték. Szóval mind olyan „kellék“, ami izgalmasnak ígéri a tárgyalást.

AMIG AZ ÜGY ELJUTOTT ODAIG...

Országos feltűnést keltett annakidején: dr. Ormai László feljelentette dr. Hadházy Kálmán ismert nagyszalontai ügyvédet, hogy a rábizott négysszázezer lejt elikkasztotta. A törvényszéki tárgyaláson azután kiméletlen indiszkréciójával az ügyvéd bejelentette, hogy Ormai felesége a barátnője volt és a négysszázezer lejt együtt költötték el. Ebből a pénzből vásárolta Ormainé azt a nyolcvanezer lejt értékű nyakéket is, melyet az asszony viselt, tehát már ezért sem lehet szó arról, hogy négysszázezer lejt követeljenek rajta. Ormainé tagadta az ajándékot és vallomása, perdöntő volt.

Megkezdődtek az őszi hadgyakorlatok

Bukarest, október 17.

Tegnap megkezdődtek az őszi hadgyakorlatok. A csapatok Gyulafehérvárról indultak el és Lugos—Karánsebes felé haladnak. A Tempo szerint október 20-án találkozhatnak össze és akkor kerül sor a döntő ütközetre.

Több fővárosi lap úgy tudja, hogy a hadgyakorlatok után nagy változások lesznek a katonai főparancsnokok körében. A hadügyminisztérium ezen kívül elkészíti az új előléptetési táblázatokat, mellyel jóvá teszi az előző előléptetéseknél történt mellőzéseket. Hozzálatna a hadfelszerelési tervezet végrehajtásához is. Az erre a célra szükséges összeget a helyi kölcsönből remélik fedezni.

Felségsértés miatt eljárás indult Forțu tanár ellen

Bukarest, október 17.

Ma az ilfovi ügyészség felségsértés miatt vádat emelt a lövöldözéseiről és parancsuralmi elméleteiről jól ismert Forțu tanár ellen. Az eljárás megindítására egyik cikk adott alkalmat, mely a Forțu csoport hivatalos lapjában jelent meg. Az ügyet a napokban tárgyalja le az ilfovi törvényszék.

Váratlanul elhunyt Kiss Menyhért dr.

Budapest, október 17.

Budapest hétfőn váratlanul elhunyt Kiss Menyhért dr., volt országgyűlési képviselő és székesfővárosi törvényhatósági tag, kereskedelmi akadémiai tanár és író.

Kiss Menyhért Erdélyben született, a marostordamegyei Nyárádközségyen községben. Egyszerű székely gazda gyermeke volt. Pályáját újságíróként kezdte Kolozsváron, aztán a jogi doktorátus megszerzése után közigazgatási pályára lépett s előbb vármegyei aljegyző, majd szolgabíró volt. Később Budapestre került s egyideig élénken részt vett a politikai és irodalmi életben. Évek óta tagja volt a Petőfi-társaságnak s általában irodalomban és politikában egyaránt a nemzeti konzervativizmus harcosaként szerepelt.

Halála váratlanul, alig 56 éves korában következett be. Budapesti felesége és három gyermeke gyászolja. Nővére és más legközelebbi hozzátartozói, valamint igen kiterjedt rokonsága ma is Erdélyben élnek.

Kacsó Sándor kollégának nagybátyját gyászolja az elhunytban. Kiss Menyhértet kedden délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra a farkasréti temetőben. A gyászszertartást Zadravetz István tábori püspök végezte. A sírnál a Petőfi-társaság nevében Pekár Gyula, a Gyóni Géza-társaság nevében Móra László, a Magyar Irónők Szövetsége nevében pedig Ádám Éva bucsuztatták a jeles költőt.

Az indiszkrét udvarló hamis esküvel vádolta volt kedvesét, akit 3 havi fogházra ítélték

a nagyváradi törvényszék előtt

Megeskették, hogy igazat mondott és ennek az eskünek alapján Hadházy ügyvédet egyévi fogházra ítélték.

Az ítéletet később a tábla is megerősítette. Jelenleg a semmitőszék előtt van az ügy.

Hadházy nyomban a tárgyalás után vizonvátat emelt. Azt állította: Ormainé tudatosan hamisan esküdt!

ORMAINÉ TALPÍG GYÁSZBAN UL A VADLOTTAK PADJÁN

Hétfőn kezdődött meg a főtárgyalás. Ormainé — akinek férje közben meghalt — talpíggyszában ült a vádlottak padjára.

A tárgyalás, amely különös erkölcsöket fedett fel és a lélek kutatóinak is bő anyagot szolgáltatott volna — Ormainé kihallgatásával kezdődött. Az özvegyasszony tagadta a vádat, melyet Hadházy bosszújának minősített.

Hadházy kihallgatásával kapott lendületet és izgalmat a tárgyalás. Az ügyvéd nem kereste a szavakat. Leplezetlenül beszélt:

— Önagsága a szeretőm volt. Együtt utaztunk fel Budapestre. Egy szállodában vettünk szobát, ahol mint feleségemet jelenttem be. Egyik utunkon vettem a kérdéses gyöngy-nyakéket is nyolcvanezer lejt értékben.

Az elnök megkérdi:

— És Ormainé mit mondott, hogyan mutat-

ja meg férjének az ajándékot?

Hadházy: Ezt kérdeztem én is tőle. Azt mondotta, hogy majd ő elintézi. Azt mondja a férjének, hogy részletre vette.

— Ne mondj ilyen marhaságokat. Senki sem hiszi el, hogy ilyen nagyértékű ékszert odaadnak részletre, — folytatja vallomását Hadházy. Mire az asszony azt válaszolta:

— Ennél nagyobb marhaságokat is beadtam már a férjemnek.

Az ügyvéd ezután részletesen elmondja az egyes ajándékok történetét. A tárgyalást ezután délutánra halasztották.

„BARÁTNŐM VOLT, ELCSABÍTOTTA A FÉRJEMET...”

Délután Hadházy Kálmánét hallgatták ki. A tanu többször végigméri a vádlottot, majd feltűnően hátat fordít neki. Azt vallja:

— A hátammögötti szerelmi viszonyról csak akkor szereztem tudomást, mikor férjemet le tartóztatták.

Síró, reszkető hangon folytatja, miközben a vádlottak padja felé fordul:

— Ez az asszony a házunkban járt, a barátnőm volt és elcsabította a férjemet. Tudtam, hogy ajándékokat vett neki. Azt hittem, ez csak egyik legjobb kliensével szembeni figyelmesség. Csak később tudtam meg a való-

Nicolaev szovjet követségi tanácsos átvette a cári követség kulcsait

A calea-victoriei épületben a Szovjet gazdasági képviselőt helyezik el

Bukarest, október 17.

Nicolaev Boris szovjet követségi tanácsos, akinek megérkezésétől már előző számunkban hírt adtunk, tegnap kihallgatáson jelent meg Titulescunál. A külügyminiszter ebédre is visszatartotta vendégét. Nicolaev ezután Savat Radulescu külügyi alminisztert kereste fel a külügyminisztériumban, aki a látogatás során rendelkezésére bocsátotta a követség kulcsait.

Poklenski, az utolsó cári követ ugyanis már hetekkel ezelőtt kihurcolkodott a kö-

vetség épületéből és a kulcsokat beszállította a külügyminisztériumhoz.

A kihallgatás után Nicolaev megjelent a követség épületében, ahol alapos vizsgálatot tartott. Hír szerint

a szovjet-követség calea-victoriei helyiségeit a gazdasági bizottság részére rendezik be, míg a politikai külképviseletet egy ujonnan épült palotában fogják elhelyezni.

Ostrowsky Mihály bukaresti szovjet-követ november első napjaiban érkezik a fővárosba.

Drámai körülmények között:

Abbahagyták az éhségstrájkot a pécsi bányászok

(Pécs.) A Vasas-bányatelep munkásainak sztrájkmozgalma az éjszakai órákban végetért. Este 11 órakor került nyilvánosságra, hogy az igazgatóság megígérte, hogy október 23-ig 57 ezer 300 pengő segélyt folyósít a munkásoknak, karácsonykor pedig még ugyanennyit s egyben a sztrájkért senkit nem vonnak felelősségre. A megígézés megszületése után Peyer és Esztergályos szociáldemokrata képviselők a tomboló viharban mentek ki a tárnához és a bánya házi-telefonján közölték, le akarnak szállni a

tárnába. A sztrájkolók visszaüzentek, hogy csak akkor menjenek le, ha teljes megígézését viszik, mert különben őket is fogságba ejtik. A két képviselő mégis leszállt és két órai izgalmas tárgyalás után leszerelte a sztrájkot. A munkások engedtek, mert nemcsak a segélyt kapták meg, hanem a bányagazgatóság még két új munkanapot is adott a jelenlegi heti három munkanap mellé. A tárnából végsőkéig elcsigázott emberek szálltak fel, akik 109 óras éhségstrájk után végre hazamehettek családjukhoz.

Két aradi orvos a vádlottak padján

A Lád és védelem csatája egy fiatal asszony holtesie körül

Arad, október 17.

Nagy érdeklődéssel kíséri a város lakossága azt a pert, amely két ismert aradi orvos ellen tiltott műtét miatt folyik a törvényszéken. A vádlottként szereplő két tekintélyes orvos: Gárdos Oszkár dr. és Werner Sándor dr. A vád szerint a tiltott műtétet Gárdos dr. Werner dr. bizonyítvány alapján végezte Schrodtt Rezső droguista fiatal feleségén, aki a szülészet klinikán rövidesen meghalt. A hatóságok a klinika feljelentésére a temetés előtti percekben tartották vissza a koporsót annak megállapítására, hogy a fiatalasszony halálának közvetlen oka a tiltott műtét

volt-e, vagy sem. A vizsgálat azt állapította meg, hogy

Schrodtt Rezsőné halálát vérmérgezés okozta, amely a műtét következtében keletkezett.

A délelőtti kihallgatáson Gárdos Oszkár dr. elmondotta, hogy műtét beavatkozása sikeres volt és azt Werner Sándor dr. orvosi bizonylata alapján hajtotta végre. Werner dr. ugyanis megállapította, hogy a beteg szivbaja következtében nem élné túl az esetleges szülést s ezért szükség van a beavatkozásra. Egyébként a halál nem tiltott műtét okozta, hanem a

ságot, amikor már minden késő volt. Amikor már felborította a családi boldogságot.

A REJTÉLYES GYÖNGYNYÁKEK

Több tanut hallgattak ki. Lassan kiderül, hogy az asszony férje megbízásából adta át a négysszázezer lejt az ügyvédnek, hogy bankba helyezze letétbe. Hadházy ajándékokra és együttes utazásokra elkötötte a pénzt. Amikor Ormai felvilágosítást kért feleségétől, az asszony megígérte és azt mondotta, hogy Hadházy valószínűleg elikkasztotta a pénzt.

Jágics Pál tanár tanu mondja:

— Igaz. Láttam a nyakán a gyöngysort. Azt mondotta, hogy egy leszegényedett budapesti családtól vásárolta.

Ormainé magából kikelve ugrik fel:

— Esküszöm három lányom egészségére, hogy ez az igazság. Ne menjek el erről a helyről, ha nem igaz.

Dr. Krüger Ernő nagyváradi ügyvéd mint a védelem tanuja, azt vallja: hallotta egyszer, a mint Hadházy kijelentette, hogy „nem maradok egyedül a porondon, elbuktatom Ormainét is.“

AZ ÍTELET

A perbeszédnek elhangzása után kedd délelőtt tizenkét órakor hirdetett ítéletet a bíróság:

Özv. dr. Ormai Lászlónét hamis eskü bűntetteiben vétkesnek mondja ki és ezért háromhavi elzárásra, tízezer lejt pénzbüntetésre, nyolcezer lejt vasúti költség és ezerkétszáz lejt perköltség megfizetésére ítélte.

Ugy az ügyész, mint a védelem fellebbezett. Ormainé Hadházy védőügyvédjéhez fordulva, hangos átkozódással hagyta el a termet.

beavatkozástól függetlenül fellépő mell-hártyagyulladás.

A tárgyaláson, melyen egyébként Arad egész orvostársadalma jelen volt, több kiváló orvos, akik Schrodtt betegágyán konzultáltak, tanuként szerepelt.

A tanu kihallgatása a délutáni tárgyaláson folyt le.

Ítéletkihirdetésre valószínűleg szerdán délelőtt kerül sor.

Gömbös Gyula a hét végén utazik Varsóba

Budapest, október 17.

Hivatalos helyről származó értesülés szerint Gömbös magyar miniszterelnök e hét végén látogat el Varsóba és látogatása során időzni fog Krakkóban is.

Lengyelországi útját rövidesen követni fogja a római látogatás is.

Javult Maniu állapota

Kolozsvár, október 17.

Barca dr. kórházi főorvos. Maniu Gyula kezelőorvosa ma nyilatkozatot adott a sajtónak a volt miniszterelnök állapotáról. A főorvos elmondja, hogy tüdőgyulladás állapotát állapított meg, mely a gondos kezelés következtében pár nap múlva visszafejldött. A beteg, tekintve, hogy szép idő volt, eleget akart tenni bizonyos kötelezettségeinek és elhagyta az ágyat. Emiatt betegségében visszaesés következett be, mely ezúttal súlyos jelleget öltött. Jelenleg Maniu a határozott gyógyulás útján van, teljes felépüléséhez azonban még 2—3 heti pihenésre van szükség.

A nemzeti-parasztpárt volt elnöke vasárnap Hatieganu Gyula orvosprofesszor látogatását fogadta, kedden pedig Pop Jonel és Pop Liviusz keresték fel őt.

Bárdossy László londoni magyar követet Bukaresibe helyezik

Budapest, október 17.

Az Esti Kurir értesülése szerint Bárdossy László londoni magyar követet rövidesen Bukaresibe helyezik át.

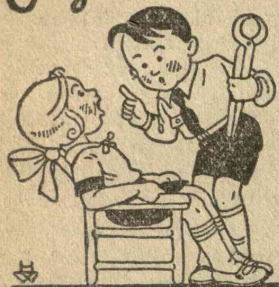
Magyar Antal eddigi bukaresti követ Hágába kerül.

November 7-én tárgyalja a katonai semmitőszék a grivicai munkások fellebbezését

Bukarest, október 17.

A katonai Semmitőszék november 7-én tárgyalja a grivicai munkászavargások elítéltségének fellebbezését. Az ügyben, a mint tudjuk, először a bukaresti hadbíró-ság ítélkezett, majd a krajovai hadbíró-ság elé került a pör, ahol a fővádlottakra súlyos büntetést mértek. Az elítelt munkások védelmét több neves bukaresti ügyvéd látja el.

Fogaidat csak

NIVEA-fogpasztával tisztítsd.

Nivea-fogpasztával lehet a gyermeket legjobban leszoztatni a fogtisztítástól való irtózáttól, mert csodásan kellemes az íze. Az egészséges tejfogak a tartós, jó harapás alapjai és ezért ezeknek Nivea-fogpasztával való ápolása minden gyermekre különös fontossággal bír.

Beiersdorf & Co. S.A.R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

Nagy tubus ára

Le
22.

Angelescu nem pihen

Ismét átparancsolták az állami iskolába egy magyar iskola növendékeit

...Ilyen ürüggyel ölték meg a csikcsatószezi telekezeti iskolát

Csikszereda, október 17.

A karhatalmi segédlettel, törvénytelenül elfoglalt csikszentsimoni felekezeti magyar iskola jogtalan elfoglalásával kapcsolatban felvert hullámok még el sem csendesedtek, máris újabb kulturznás fegyvertény igaztja, keseríti a csik-megyei székely lelkeket.

A csikcsatószezi állami iskola igazgatója csendőri fedezettel megjelent az ottani felekezeti magyar iskolában.

Hivatalos írást mutatott fel, miszerint a közoktatásügyi miniszter tájékoztató elrendelte az iskola azonnali bezárását.

Borbáth iskolaigazgató halálsápadtan hallgatta a magyarázatot. Eszerint az iskola összes növendékei, hivatalból azonnal kötelesek átmenni a románnyelvű állami iskolába. Tanulmányaikat ott folytatják. Egyben az iskola végítéletének végrehajtásával megbízott állami iskolai igazgató magához vette az épület kulcsait, termeit bezárta, majd eltávozott.

A mult tanév végén, közoktatásügyi körrendelet alapján Csikcsatószezi és a környező falvak felekezeti iskolái közösen ünnepelték meg a madarak és fák ünnepét. Az egyes igazgató tanítók szépen sorba állították növendékeiket és egy előre megheszelt erdei tisztáson találkoztak. Felöltöttek és gyermekek egyaránt kedvvel szórakoztak a szabad ég alatt.

Este Borbáth István csikcsatószezi iskolai igazgató vezetésével gyerekek haza a jókedvtől hangos gyermekhad. Vigan énekeltek, amikor a község csendőrmestere utjukat állotta. Rákiallott az igazgatóra:

— Miért tünnet az állam ellen? Hogy mer piros, fehérrel diszitett zöldgalyakat adni növendékei kezébe

A megszeppent ember ekkor vette észre, hogy néhányan növendékei közül piros és fehér rongyokkal diszitett zöldgalyakat visznek, melyeket az őrmester nyomban összeszedett és bünyelként lefogalt.

Hiába magyarázta az iskola igazgatója, hogy a gyermekjáték nem volt célzatos, senki sem akarta megsérteni az államot. Ki tudta és kinek tünnet fel, hogy a gyermekeknél éppen piros és fehér rongyok voltak s azt játékból zöld galyakra agatták? Nem használt semmit. Jegyzőkönyveket vettek fel az esetről, majd a csikszeredai ügyészségre kísérték az igazgató-tanítót, ahol ugyan szabadlábra helyezték, de az eljárást tovább folytatták ellene.

Ugyanakkor a gyulafehérvári püspökség is fegyelmi vizsgálatot vezetett be Borbáth ellen.

Minden a rendes uton haladt egy újabb államellenes izgatás bünperé felé, amikor illetékes közoktatásügyi közegek Angelescu miniszter tudomására hozták az esetet. Vigyáztak arra, hogy az ügy felháborít

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserítvőz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

Szombaton temetik Poincarét

Páris, október 17.

A Poincare temetésének megrendezésére küldött bizottság úgy döntött, hogy a temetés szombaton délelőtt 11 órakor legyen. A temetés rendjét az alábbiakban szabták meg: A gyászmenet délelőtt 11 órakor indul el a Notre Dame templomból a Pantheonba. A Pantheonnál a gyászbeszédet Doumergue miniszterel-

nök tartja. Azután a csapatok elvonulnak a halott koporsója előtt.

A párisi szertartás után a halottat szülőföldjére, Lotharingiába viszik és Bar le Duc-ban helyezik örök nyugalomra.

Lebrun köztársasági elnök szombatra hazaérkezik Belgrádból, hogy személyesen ott lehessen Poincare temetésén.

Utazítására ez meg is történt. Az istenadta zöldgalyak és piros, fehér rongyok ürüggyével halálra ítélték egy magyar iskolát

Most az érdekeltek kétségbeesetten szaladgálnak, hogy az iskola további sorsát tisztázzák és működését biztosítsák. Ennek során rá fognak mutatni arra, hogy Borbáth igazgató-tanító ellen eljárás van folyamatban a csikszeredai ügyészségen. Ettől függetlenül a gyulafehérvári főtanhatóság is vizsgálatot vezetett be. Tehát ha büncelekmény történt, azért az arra érdemes el fogja venni büntetését. Azonban egy még vizsgálat alatt álló, tehát nem tisztázott ügy miatt nem lehet bezárni egy évtizedek óta szabadon működő magyar iskolát. Hogy lesz-e eredménye az igazságkeresésnek — ki tudja azt most megmondani?

SPANYOLORSZÁGBAN UJRA FELLÁNGOLT A FORRADALOM

Páris, október 17.

Párisból érkező távirati jelentések szerint Spanyolországban újra fellángolt a forradalom.

Hírek szerint éjszaka 1 órakor a spanyol szakszervezeti tanács újra általános sztrájkot proklamált.

A híreket ellenőrizni nem lehet, mert Spanyolországgal megszakadt minden távirati összeköttetés.

Ugy belejöttek, hogy már román vasutast is elbocsátanak a nyelvvizsga ürüggyével

Szatmár, október 17.

A temesvári vasutigazgatóság ismét elmozdított állásából négy szatmári vasuti alkalmazottat. Az elmozdítás oka az, hogy a nyelvvizsgán állítólag nem mutattak fel elég nyelvtudást.

Jellemző a vizsgáztatásokra, hogy a négy elbocsátott tisztviselő között szere-

pel egy Sándor József nevű román vasutas is, aki 1923-ig a MÁV-nál teljesített szolgálatot, de mert román származású, hazajött a CFR-hez. Sándor József ezideig kifogástalanul végezte is munkáját. Az utolsó nyelvvizsgán azonban, amelyre őt is berendelték — talán a neve miatt? — a görög keleti, román nemzetiségű Sándor Józsefet megbuktatták a vizsgáztatók. Úgyet a többi három bukott vasutasával együtt vizsgálta át a temesvári vasutigazgatóság, amely mind a négyüket állásvesztésre ítélte.

A négy elbocsátott vasuti tisztviselő elbocsátása ellen jogorvoslatot keres.

Tomcsa Sándor:

AHOGY MI ÖKET ISMERJÜK...

VI.

Az a bizonyos három

(Kopár szirtfok az Óceán leghagyatottabb vidékén. Sehol egy fűszál, sehol egy vitorla a láthatáron, még csak egy rongyos divatúzet sincs a környéken.

A feleséget ezelőtt néhány órával vetette ki a tenger e szirtre s most éppen azon fáradozik, hogy a hajából kiment ondulást „állítja be”.

(Uszva közeleg a hajótörött férfi.)

Férj: Matild!... Matildom!... Hát őlsz?!

Feleség: Gyere csak gyere, majd adok én neked Matildot!

Férj: De édes fiam...

Feleség: Egy szót se. Hol ültél ennyi ideig?

Férj: De édes fiam, beláthatod, hogy amikor a huszadik kilométert uszom...

Feleség: Semmit sem látok be, egy igazi férfi úgy uszson, mint egy torpedóromboló, vagy legalább is, mint az az édes Hans Albers. De biztosan találkoztál azzal az undorító Pacallal és elcsavarogtál valamerre.

Férj: Tulzól Matildom, széplőtlen lelked egyetlen szeplősökéje, hogy néha tulzol. Pacal ur legalább tízezer kilométerre van ide. Különb is hogy jut eszedbe éppen Pacal?

Feleség: Ugy, hogy téled minden kitelik. Fogadok, hogy a kis hajsütővasat is a hajón felejtetted.

Férj: Ez remek. Felrobban a hajó, mindenki ugyszolván meztelenül menekül, sőt sok hölgyön csak az estélyi ruha volt, a hajóskapitány megőrül, a matrózok fellázadnak, az utasok öldöklök egymást, én mint egy tébolódott rohanok le és fel és a nevedet üvöltöm és akkor te azzal támadsz meg, hogy hol van a kis hajsütővas.

tány megőrül, a matrózok fellázadnak, az utasok öldöklök egymást, én mint egy tébolódott rohanok le és fel és a nevedet üvöltöm és akkor te azzal támadsz meg, hogy hol van a kis hajsütővas.

Feleség: Jegyezd meg, egy jó férjnek mindenre gondja kell legyen. De te mindig önző voltál. Előbbre való az életed! És most üljek itt ilyen hajjal.

Férj: Szabadjon figyelmeztesselek arra, hogy egy huszezer kilométeres körzetben csak hullákat ringat a megvadult Óceán.

Feleség: Ez vagy te! Most aztán remélem nyugodt vagy. Ilyen hajjal ülök és mindezt csupa hullá. Most legalább nem kinzól azzal a türehtetlen féltékenységgel.

Férj: Hát az tagadhatatlan, hogy némi megnyugvás költözött lelkembe...

Feleség (sír). És ezt a szemembe mered mondani?

Férj: Merem Matildom, merem. Csak ne légy ideges. Most már elárulhatom, hogy inkább nekem lenne okom az idegességre.

Feleség: Állandóan ez a gyanúsítás, ez a rémlátás. Ezzel megölsz.

Férj: Oh ne vádoldj, Matildom. De ne hidd, hogy éppen olyan ökört vagyok, mint amilyennek gondolsz. Ne hidd azt, hogy én nem látok túl az orromon és előttem rejtve maradvat valami.

Feleség: Sajnos előttem már nincs semmi titkom.

Férj: De ez nálad nem spontán és nem önkéntes adomány, ez az én detektiv-zsenim eredménye.

Feleség: Miről beszélsz?

Férj: Miről Matildom? Hát figyelj. Azt mondtad: „az az undorító Pacal”. Rendben van. Tehát felszálltunk a vonatra és én a kalauznak kimaszkirozva felismertem azt az undorító Pacalt, ki, mikor kikaszította a jegyedet, jelentősen rádnézett. Ne vágj közbe fiam! A vámtisztben megint csak azt az „un-

dorító” Pacalt fedeztem fel — ne vágj közbe fiam — aki határozott otthonossággal turkált fehéreműd között, a vámvizsgálat alkalmával. Pacal volt a taxisoffőr, aki a hajóhoz vitt és Pacal volt az a koldus, akinek a sapkájába pénz helyett egy céduláskát dobtál, amelyen az állott, hogy hova utazunk és hogy én — ne vágj közbe Matildom — egy ökört vagyok. Pacal volt a másodkapitány a hajón, akitől naponta átlag kétszáz-tízszáz kérdeztem meg, hogy nem ütközünk-e jéghegybe, az egyenlítő körül! Pacal volt az a tengerész, aki kimentett a tengerből a Kanári szigeteknél, de csak Afrika déli csúcsánál érték el a hajót. Pacal volt az a milliárdos, akivel minden este hat órát táncoltál és Pacal vitte be neked a reggeli-det és az az „undorító” Pacal volt az a hullá mellettünk, aki azt sugta neked, hogy észak nyugat felé uszállj. Ezért mondom Matildom, előttem nincs titok, előlem semmit elrejtteni nem lehet, ezért ne vádoldj, ne illess rémlátással, ezért tiltakozom enyhén az ökört jelző ellen és ezért merem megkockáztatni ama kijelentésemet, hogy „némi megnyugvás költözött belém”.

(Ez alatt egy cápa bizonyos jeleket ad le a férj háta mögött.)

Feleség (meglepi engedékenységgel): Adolf az egész csak a körülmények fatális összejatsása.

Férj: Oh, Matildom, ám legyen, használd a „körülmény” szót, használd a „fatális” sőt ha úgy tetszik az „Adolfot” is. Csak az összejatszást ne használd. Ilyenkor mindig a szívedbe nyíllal. Hiába nem tehetek róla.

(A cápa állandóan adja a jeleket.)

Feleség: Adolf! Melledd? A te szemed ellenállhatatlan sütső mellett? Arany hajad csillogása mellett... szellemed szárnyalása mellett... száz friss, ujjongó pirja mellett?!

Férj: Hogyan kérlek?

Feleség: Pirja

Férj: Tulzol angyal... De mit nézel ide mögém?

Feleség: A horizontot kémlelem, nehogy egy hajó megzavarja csendes boldogságunkat.

Férj: Angyal!.. Sellő!.. Nimfa!.. Najád!..

Feleség: Én kicsi aranyhajú hősöm

Férj: Tulzol Matildom, barna — volt.

Feleség: Karsus Apollóm! Rettenhetetlen Caesárom!.. Dolfi édes.

Férj: Parancsolj kérlek.

Feleség: Mi neked az a husz kilométer ide és az a husz kilométer oda. Adolf, hozd el azt a kis hajsütővasat.

Férj: Hiszen nem mondom.

Feleség: És ha odaérsz, lebuksz a tenger fenekére és megkeresed a hajót és a mi édes kis kajütünkben k'hozod az éjjeli szekrény fiókját és kivesszed belőle a hajsütővasat és én várlak Adolf. Puhára vettem ezt a nyavalyás sziklát, karom lesz a párnád és az alkonyi ég igrigen fog lepillantani ránk. És ha esetleg nincs a fiókban, akkor nézd meg a másodkapitány kajütjében. Nincs k'zárva, hogy a hullámok átvitték oda.

Férj: Susogj Matild, susogj. Megyek.

Feleség: Mindent.

Férj: Csak arra kérlek, ne gondold, hogy...

hogy ökört vagyok. Ami volt, az eltelt. Én most megyek, elhozom a kis hajsütővasat, aztán új életet kezdünk. Ugye Matild.

Feleség: Igen, igen. És siess, hogy minél hamarabb térhess vissza.

Férj: Megyek, szervusz. (És eluszik.) Milyen...

eltűnik, a cápa felmászik a szirtre.

Cápa: Pucili.

Feleség: Pacal!

S Z I G E T I Brassóban!

Nincs irgalom

Ötven adóvégrehajtó
sturmolja Szatmárt

Kereskedők körkönyörgése a városban

Szatmár, október 17.

Hétfőn reggel indult meg Szatmáron az a nagyszabású adóbehajtási hadjárat, amelyet a pénzügyigazgatóság már napok óta kilátásba helyezett az adóhátralékok nem indokolatlan rémületére.

A hadjárat fővezére Tocaciu Valentin pénzügyigazgató, akit a nagy szatmári adóhátralékokért a pénzügyminisztérium anyagilag is felelőssé tett.

Tocaciu az adóbehajtási művelethez 50 vidéki adóhajtót rendelt be és 10 repülőbizottságot alakított belőlük.

Ez a tíz repülőbizottság a legkönnyebb eszközökkel végzi a behajtásokat. Sikert is a hétfői nap folyamán 400 ezer lej felhajtania. A derekasan dolgozó adórohamosztárosok csak délelőtt 10 órát zártak le,

miután azonban az érdekelt kereskedőknek sikerült a szükséges összegeket összekoldulniok ismerőseiktől, délre újra kinyithatták boltjaikat. A hadjárat egyébként változatlanul folyik s a lakosság szorongással várja az adó kiküldöttök látogatását.

Lengyelország készül
a háborúra?!

Varsó, október 17.

A lengyel köztársasági elnök rendeletet írt alá, amely nemre való tekintet nélkül munkaszolgálatra kötelez minden lengyel állampolgárt 16 és 20 életéve között, arra az esetre, ha háború törne ki.

Károly király Belgrádba utazott

Távollétében a minisztertanács
gyakorolja az uralkodói jogokat

A király születésnapja alkalmával hálaadó istentiszteleten jelentek meg a kormány tagjai

Bukarest, október 17.

A kormány tagjai, a diplomáciai testület, a katonai és polgári hatóságok vezetői az uralkodó 41-ik születésnapja alkalmával ma délelőtt hálaadó istentiszteleten jelentek meg a Domnița Balasa templomban. A gyász miatt elmaradtak a szokásos ünnepségek. Az udvari fogadást sem tartották meg. Az ország minden városában és községében ugyancsak istentiszteletek voltak a hatóságok fejének részvételével.

A hagyományos udvari fogadás helyett a miniszterek és a magas állami méltóságok beirták nevüket a királyi palotában kitett ivre.

A Te Deumon Károly király nem vehetett részt. Tegnap este ugyanis Belgrádba utazott Sándor király temetésére. Miklós herceg, aki szintén részt vesz a temetésen, Belgrádból egyenesen Párisba

utazik, hogy ott Poincaré temetésén Angélescu miniszterrel és Saveanu kamarai elnökkel együtt Romániát képviselje. Tatarescu miniszterelnök ma fogadta D'Ormesson bukaresti francia követet, akivel hosszas tanácskozást folytatott Poincaré temetésével kapcsolatban.

MEGJELENT AZ URALKODÓI
HATALOM ÁTRUHÁZÁSÁRÓL
SZÓLÓ DEKRÉTUM

A bukaresti hálaadó istentisztelet után a kormány tagjai Tatarescu elnökle alatt minisztertanácsra ültek össze, mely délután két órakor ért véget. A kiadott kommuniké szerint

az uralkodó távollétében a királyi hatalmat az alkotmány idevonatkozó rendelkezése értelmében a minisztertanács gyakorolja.

A háború után a harmadik eset ez, hogy

a királyi jogok a minisztertanácsra szállanak. Először Ferdinánd király 1924-iki párisi látogatása alkalmával történt meg az uralkodói jogok átruházása, másodszor Károly király visszatérésekor a régens tanács lemondása után, amikor a nemzetvölés összehívásáig Maniu Gyula kormánya gyakorolta a felségjogokat.

A hivatalos lap ma különkiadásban közli az erre vonatkozó királyi dekrétumot, melynek szövege így hangzik:

„Tekintettel arra, hogy az ország területéről külföldre távozzunk, elrendeljük és elrendeljük:

1. Távollétünkben a királyi hatalmat a minisztertanács fogja gyakorolni.
2. A minisztertanács utólagos jóváhagyásunk föltételével gyakorolja jogait.
3. Jelen rendeletünk végrehajtásával miniszterelnökünkkel bizzuk meg.”

„Panamák elkenése árán nem lehet
békét kötni!”

Politikai körökben érthető meglepetést keltett Mihalache campulungi beszéde. Akadtak ugyanis benfentes politikusok egy liberális, mint a nemzeti-parasztpártban, akik biztosra vették, hogy Tatarescu színajai ajánlatát belpolitikai megengyhülés fogja követni. Még nem lehet tudni, hogy melyek voltak a pártvezér nyílt és szokatlanul erőyes támadásának közvetlen okai, annyi azonban megállapítható, hogy a nemzeti-parasztpártban a harc kezdetének tekintik Mihalache campulungi kijelentéseit, melyeknek a parlament őszi ülésszaka folyamán egész belpolitikai életünkre kiható folytatásai lesznek.

A kormánypart hivatalos lapja határozottan visszautasítja azokat a vádakokat, amiket Mihalache emelt a kormány, illetve a liberális párt ellen. Nevetségesnek minősíti a nemzeti-parasztpárt elnökének a kijelentését, hogy hajlandó vállalni a kormányzás felelősségét. „Mindenki ismeri — írja a Viitorul — azt a nagy fejesztett séget, mely jelenleg a nemzeti-parasztpártban uralkodik és a véleményeknek

azt a százféléseit, melyek ennek a pártnak a vezetőit egymástól elválasztják. A „felelősség” hangoztatása tehát csak mosolyt kelthet...”

A lap hivatkozik a kormány eddigi munkájára, mellyel szemben azt állítja, hogy a nemzeti-parasztpárt semmi marandót nem alkotott, amíg hatalmon volt.

HOGYAN KÉPZELIK EL
A KIBÉKÜLÉST MANIU HIVEI?

A kolozsvári Romania Noua is foglalkozik a belső kibontakozás kérdésével. Leszögezi, hogy egy véleményen van Tatarescuval, aki a pártok közötti kiengesztelődést óhajtja. A béke ára azonban nem lehet a panamák elkenése.

Követeli, hogy a Skoda-ügyben folytassuk le a vizsgálatot és büntessék meg mindazokat, akik bűnösöknek bizonyulnak Maniut, Cihoskyt, Popovici Mihályt és Boila Romuluszt is, ha ők a bűnösök.

A kiengesztelődést Maniu hiveinek kolozsvári szócsove úgy érti, hogy a kormány ismét visszatér az alkotmányosság

utjára, visszavonja rendkívüli intézkedéseit, továbbá, hogy megszűnik az a hajsz, mely Maniu Gyula tönkretételét tűzte ki céljául.

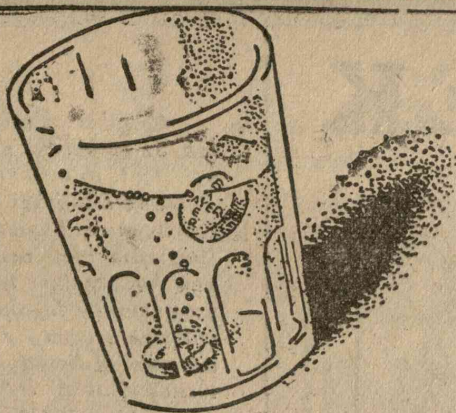
A Romania Noua cikke a fővárosban élénk kommentárookra ad alkalmat.

A KÉT LIBERALIS LAP FUZIÓ-
JÁRÓL IRNAK A FŐVÁROSI
LAPOK

A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja bizonyos tárgyalásokról tud, melyek Bratianu Dinu és Bratianu György között folynak. Ugyancsak sorozatos megbeszéléseket tartanak a kormánypart elnökének bizalmas hivei is. A lap szerint Bratianu Dinu fel fogja szolítani Tatarescut, nyilatkozzék arról, hogy

a jelenlegi kabinet a liberális párt, vagy a miniszterelnök személyi kormánya-e?

Ha Tatarescu az első föltevés értelmében adna választ, úgy Bratianu Dinu követelni fogja a kormánynak a liberális párt belső erőviszonyához mért azonnali újjászervezését. Különben a kormánypart elnöke köztudomásra hozza, hogy a párt nem tekinti magának a kormányt s ugyanakkor leszavaztatja a többségi par-

Az ASPIRINT
vizben kell bevenni!

Igy gyorsabban jut be a vérkeringésbe és a fájdalmak és hűléses megbetegedések elleni küzdelemben gyorsabban is fejti ki közismerten megbízható hatását.

ASPIRIN

lamentárokat is. Ez alkalommal jelentené be Bratianu Dinu azt is, hogy megegyezés jött létre közte és Bratianu György között a két liberális párt fúziójára nézve.

A Curentul értesülése szerint a Dinu és Gheorghe Bratianu között folyó tárgyalások nagyon előrehaladott állapotban vannak. Valószínűnek tartják, hogy nemcsak személyi béke jön létre közöttük,

hanem az egész ujliberális párt visszatér a régi liberális pártba.

Más lapok úgy tudják, hogy a béke megkötése esetén Bratianu György lenne az egyesült liberális párt tényleges, Dinu Bratianu pedig a diszelnöke.

Tény az, hogy a georgisták megyei tagozati elnökeit 17—19-re Bukarestbe rendelték tanácskozára.

Diszvacsora volt
Bethlen István tiszteletére
Budapesten

Budapest, október 17.

A Magyar Szemle Társaság Bethlen István gróf hatvanadik születésnapja alkalmából hét-főn este diszvacsorát adott, amelyen a kormány tagjai közül Fabinyi, Hóman, Kállay és Keresztes-Fischer miniszterek jelentek meg. Az ünnepeltet Ravasz László református püspök köszöntötte fel s aztán átnyújtotta neki a Magyar Szemle Bethlen-számának diszkötéses példányát.

Bethlen nagyobb beszéd keretében köszöntö meg az ünnepelést. A világ átmeneti kora él — mondotta —, a népek új életformát keresnek. A magyar nemzetnek a jelenlegi viszonyok között is meg kell tartania a maga nemzeti létét. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha nemzeti önkormányzatának alapjait áthangolja.

Kitért arra is, hogy most a diktatúra kezdenek népszerűsíteni olyan országokban is, ahol a demokratikus irányzat örökkévalónak látszott. Magyarország azonban nem ugorhatik fejest, — mondotta —, mert a diktatúra csak pillanatnyilag lehet az a szalmaszál, amelybe a földoklő kapaszkodik, de nem lehet soha a végső cél és eredmény. Ahol a diktatúra húzamosabb ideig fennáll, ott teljesen kihál a polgári öntudat. A magyar utja csak a történelmi fejlődés nyomdokain vezethet.

Meglopták
Averescu marsallt

Bukarest, október 17.

Averescu marsall jelentést tett a rendőrségnek, hogy az utóbbi időben irásztalan fiókját ismeretlen tettesek álándóan fosztogatják. A megindult rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a lopásoknak a marsall tisztiszolgája, Tica Vasile a tettese. A tisztiszolga a rendőrségen beismerő vallomást tett. Vallomása szerint az utóbbi két hónap alatt több mint 70 ezer lej lopott ki gazdája fiókjából. A lopott pénzből ruhákat vásárolt magának és szeretőjének, azonkívül kibérelt egy csinos lakást is a külvárosban. A lakásban tartott házkutatás alkalmával megtalálták az ellopott pénz egy részét. A tolvaj tisztiszolgát átadták a katonai ügyészségnek.

Október 22.: SZIGETI!

K Ö Z G A Z D A S Á G

Japánnal és Norvégiával két nagy árukompenzációs üzlet készül

Autókat, gumikat, kerékpárokat akarnak behozni a japánok, heringet a norvégek

Bukarest, október 17.

A nemzetközi sajtóban ismét egyre több szó esik a japán ipar dőmpinghadtáráról. Ennek a készülő gazdasági offenzívának a hullámai eljutottak Romániába is. Ezuttal azonban nem az egyes cégeket árasztották el üzleti ajánlatokkal, hanem közvetlenül a kormányhoz fordultak a japánok. Egy nagyszabású kompenzációs üzlet lebonyolításáról folytak tárgyalások és hír szerint, elvi megállapodás is jött létre már olyan értelemben, hogy Románia csak olyan cikket fogad el behozatalra, amelyeket az országban egyáltalán, vagy csak kis mennyiségben állítanak elő, ezek ellenében Románia csak olyan cikket enged kompenzációs alapon kivinni Japánba, amelyekből az országban nincs kielégítő exportja. Hír szerint a japánok főképpen autókat, autógumit, autókátrészeket, kerékpárokat, halkonzerveket és különféle kisipari disztárgyakat akarnak elhelyezni a román piacon, ahonnan viszont a japánok főként likőrt és más szeszitalokat fognak kivinni.

A tárgyalásokon résztvevő japán tölcsoport delegátusai már érintkezésbe is léptek különböző román gyárakkal és cégekkel, amelyek termékeit ki akarják vinni, ugyanakkor pedig a Japánból behozandó áru forgalombahozatalára eladási kirendeltségeket akarnak megszervezni Románia néhány nagyobb városában.

Hasonló tárgyalásokat kezdett a kormány egy norvég konzorciummal, amely Manolescu-Strunga miniszter külföldi utazásakor kezdett a román piac iránt érdeklődni. Ez a norvég társaság, amely Stavanger Komm. Kjoleanlegg cég alatt működik, bizonyos feltételek között át

akarja venni a norvég piac ellátását román mezőgazdasági termékekkel, tengerivel, főzelékkel, hagymával, borokkal és sóval. Ezzel szemben a norvégek főként halat akarnak Romániába hozni rendkívül olcsó árak mellett. A norvégek arra kötelezik magukat, hogy legalább annyi román árut vesznek át, a mennyi árut ők adnak el Romániába.

A kormány, amely az ajánlatról már szeptemberben tudomást szerzett és elvben elfogadhatónak találta, most kiadta a külügyminisztérium gazdasági bizottságának. Tekintettel arra, hogy Romániának eddig nagyon jelentéktelen kereskedelmi forgalma volt Norvégiával, talán mindössze 15–20 millió lej értékben, a Stavanger Komm. Kjoleanlegg ajánlata több mint 100 millió lejes kompenzációs kerettel igen tekintélyes exportlehetőségeket nyit meg Norvégiába.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Ezeknek a lehetőségeknek a kihasználása érdekében Románia norvégiai és stockholmi diplomáciai képviselői utasítást is kaptak Manolescu-Strunga minisztertől arra hogy igyekezzenek az ottani cégek érdeklődését felkelteni a román áruk iránt. Ezzel egyidejűleg a svédországi és norvégiai gazdasági szervezetek meghívták Románia iparosait és kereskedőit, hogy közvetlenül üzleti összeköttetés létesítsék érdekében látogassák meg ezt a két északi országot. A bukaresti kereskedelmi és iparkamara vezetése alatt a múlt hónapban ki is utazott egy román kereskedő- és gyároscsoport, amelynek látogatásáról most készül alapos, adatokkal alátámasztott jelentés a kormány részére.

A ricinusolaj is nagy üzlet

Élénk tárgyalások az olajfronton

Bukarest, október 17.

Ismeretes, hogy a belföldi növényolajgyárak kartellje szeptember 15-ikével kiját akarjuk elérni, lényeges, hogy étkészünkben tartózkodjunk mindenmonddat a felszámolását, miután több tagvállalat, köztük a bukaresti Zimmer et Co. előzőleg kilépett. Azóta a kartell volt vezetői és néhány erősen érdekelt gyár több kísérletet is tett arra, hogy a kilépett gyárak visszatérjenek a kartellbe, illetve a kartell életének meghosszabbítására. Eddig azonban az erre vonatkozó tárgyalások, különösen a Zimmer-gyár hajthatatlansága következtében, semmiféle eredményre nem vezettek. A tárgyalások során a korábban kilépett gyárak bangoztatták, hogy az olajpiacon uralkodó jelenlegi helyzet mellett nem térhetnek vissza a kartellbe, mert annak kvótának a keretében, amellyel legutóbb maradtak, nem fizetődik ki számukra a termelés. Sőt a kartell felmondása óta a helyzet még rosszabbodott, mert közben ismét üzembe helyezték az ország különböző részében új finomítókat,

lehetne állítani, ami nemcsak az iparban teremtené új munkaalmat és kereseti lehetőségeket, hanem a mezőgazdák részére is tekintélyes jövedelmet biztosítana. Erre való tekintettel a mezőgazdasági szindikátus szövetsége erőteljes propaganda-akciókat kezdett a földműves lakosságnál a ricinusnövény termesztése érdekében. Hozzávetőleges számítás szerint

az évente szükséges 100 pagon ricinusolaj előállításához körülbelül 300 pagon ricinusbab kell. Ennek a feldolgozása igen jó üzlet

lenne a növényolajgyárak részére,

csak az a baj, hogy miután a ricinusolaj mérgező hatású anyagokat is tartalmaz, amelyektől a forgalomba kerülő árut előbb meg kell tisztítani, a ricinusolaj finomításához igen drága, különleges berendezés szükséges. Erre az új beruházásra azok a gyárak, amelyekkel a mezőgazdasági szindikátus szövetsége érintkezésbe lépett, nem hajlandók és különösen nem hajlandók azt közösen csinálni, mert — mint mondják — az egész 100 vagon egyetlen vállalat le tudja gyártani. Az erre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak. Minden valószínűség szerint a ricinusolajgyártás kizárólagos jogát az a gyár fogja megkapni, amely hajlandó lesz a szükséges gépi berendezés költségeinek legalább egyrészét vállalni.

Nincs áru és még sincs ár a gabonapiacon

Csak a zab szilárd és csak az olajmagvak kereslete élénk

Bukarest, október 17.

A kiviteli rezsim bizonytalansága miatt a múlt héten is szünetelt minden komolyabb üzleti tevékenység a gabonapiacon. A hét elején az árak emelt tovább lemorzsolódtak. A felhozatal is feltűnően kevés volt, mert nincsen áru. Az exporttevékenység kizárólag árpára szorítkozik, amelyet Németország és Ausztria, kisebb tételekben pedig Svájc számlára vásároltak. A kikötőbeli piacokon a hét elején teljes esend volt, Konstancában estek az árak. A hét közepétől Brailában is kezdett esni a tengeri ára, de ugyanakkor a napraforgómag ára belföldi vásárlásokra javulásnak indult.

Ebben a cikkben jelentős határidővételek voltak, amelyekre fedezeti vásárlások történtek. A bab ára viszont a külföldi kedvezőtlen hírek miatt két nap alatt 2000 lejjel esett vagonként. A hét második felében a nemzetközi piacok megélénkülésének hatása alatt a regáti piacon is barátságosabb lett a hangulat. Brailában szilárdabb lett az árpa már október 11-én, másnap pedig a többi termény is, illetve a tengeri és a napraforgómag 1000 lejjel, az árpa 1250 lejjel. A hangulat szombaton is barátságos maradt.

Az egyes cikkekben a múlt héten a következőképpen alakultak az árak:
Buza iránt Konstancia kevés érdeklődést mutatott, hét elején 42.000, majd 45–50.000 lejes árak mellett, Brailában a buza 465–470 lejjel indult, tiszta buzáért 480–490 lejt is fizettek, viszont gyengébb árúért csak 400–445 lejt, hét végén pedig 475 lejt. Galacon a buza mindvégig 49.000 lejt volt. Irányzat szilárduló, főleg a kismalmok vásárlásai miatt. Bukarestben bukovinai buzáért 52.000 lejt is fizettek.

Az új tengeri részben meglepően jó, de mint már írtuk, nincsen ára. Konstancában a hét folyamán 120–140, majd 125–135 lejt fizettek

érte, Brailában 150–165 és 170–180 lejt, Galacon pedig 150–170 lejt. Régi tengeriért minőség és szállítási határidő szerint Konstancán 200–210–220, kivételes minőségért 235 lejt is fizettek. Brailában 210–275 lejjel indult, azután leesett 200–205–208 lejre és a hét végén 20.250–21.500 lejjel zárult. Galacon a régi tengeri ugyancsak 200–205–250 lejjel indult, azután leesett 200 lejre. Bécsben a tengeriért 15.75 és 16 schillinget is kínáltak a piacon, a mi ab uszály 11.25 és 12 schillingnek felel meg. Budapesten a tengeri 10.67 pengő.

Árpában lassabb lett a kivitel, különösen Németország felé, amely erősen korlátozza a vásárlásokat.

Dunai árpáért a németek 5 holland forintot fizetnek, Plata-áruért 4.30 forintot. A két jegyzés közötti különbözést állandóan csökken a romániai áruknál fizetett kompenzációs prémiumok visszaesése miatt. Bécsben a piac valamivel élénkebb volt, jelentékeny kereslettel. Román árpáért 18.50 schillinget fizettek franco vagon, ami 14.50–14.80 schillinges ab uszály Bécs árának felel meg. Belföldi viszonylatban az árpáért Konstancán 260–275 lejt, majd 265–275 lejt, azután 280–295 lejt fizettek, Brailában hét elején 250–262 és 267–272, azután fokozatosan többet, 275–285 és 281–295 lejt, de a hét utolsó napján legyengült az ára 270–290 lejre. Galacon 246–250 és 260–265 lejes árakkal indult a hét, majd a végefelé az árak 263–275 lejt körül stabilizálódtak. A tisztított árpáért, amelyből Svájc vásárol kisebb tételeket, Brailában hét elején 305, majd 310 és végül 315 lejt fizettek.

Rozs 340 lejt körül állandósult, de csak Galacon volt benne üzlet. Az árak emelkedőben vannak, mert a Duna felső vidékéről keresik exportcélra.

A zab ismét szilárd lett. A hét folyamán Konstancában előbb 270–280 lejt, majd 270–

290 és 270–275 lejt, végül pedig 288–301 lejt fizettek zabért, Brailában az ára 290 lejről prima áruért felment 300–310 lejre. Galacon a zab 255–280–290 lejjel indult, a hét közepén 255 lejt körül maradt, azután ismét felment 300 lejre és a hetet 250–264–300 lejjel zárta. Bukarestben 30.000 lejt, tiszta áruért 32.000 lejt fizettek.

A közönséges bab ára tovább esett. Konstancában ezért a minőségért 300–320 lejt, kerek babért 360–365–380 lejt, tarka babért 380–450 lejt fizettek, erdélyi babért 347–365–380 lejt. Brailában 320–360 lejről a közönséges bab ára 317–320 lejre esett, a kerek bab ára 360–370 lejt körül maradt, a tarka babért 440 lejt fizettek. Galacon 330–350–370 lejjel indult a bab, azután 340–367–370 lejre javult, majd hirtelen leesett 310–330–335–240 lejre, azután 300–335 lejre és 300–330–340 lejjel zárta a hetet. Tarka babért 400–450 lejt, speciális babért 590 lejt is fizettek. Bécsben a 3 százalékos idegen anyagot tartalmazó erdélyi babért tranzitforgalomban 18 schillinget fizettek 100 kilónként.

Viktória-borsóban belföldön nem volt üzlet. Bécsben 50 schillinget fizettek érte. Zöldborsóban sem jött létre itthon üzletkötés, míg takarmányborsóért Brailában 320 lejt fizettek a múlt héten. A köles ára javulást mutat. Konstancában 240–280 lejes indulás után 290–288 lejt, majd 315–320 lejt fizettek érte, Brailában pedig 315–330 lejt. A mustár ára Brailában 700, Galacon 760 lejt volt.

Élénk üzlet volt olajmagvakban. Napraforgómagért Konstancán 280–285 lejt fizettek, Brailában 26.250–26.500 lejes indulás után az árak felmentek 28.500–32.000 lejre, majd visszaesettek 27.500–28.500 lejre, de a hét végén ismét 30.000 lejre javultak. Galacon a napraforgó 26.800–27.000–27.250 lejjel indult és egy napi 26.650 lejre történt gyengülés után felment 27.000–28.250 lejre és a hetet 27.250 lejjel zárta. Napraforgómagcsáért 22.100 lejt fizettek Galacon. Ebben a máskor keresett takarmány-cikkben csak most indul a szezon. Általában takarmányfélékben van inkább üzlet. Lenmagért 520–590–620 lejt fizettek Konstancán a hét elején, azután 540–590 lejt és a hét végén 560–580–590 lejt, parasztáruért 470–590 lejt. Kendermagért Brailában 315, Galacon 335 lejt fizettek. A tavaszi repce ára Konstancán 350–360 lejről 370–380 lejre javult, vadrepceért pedig 230 lejt, falusi áruért 180–200 lejt fizettek, repcepagácsáért 150 lejt.

A hétfői barátságosabb hangulatot általában a hajótér megdrágulása idézte elő a nemzetközi piacokon és Romániában is. Az ország belsejéből a múlt héten összesen 548 vagon gabona érkezett a kikötőkbe.

200 ezer lejnél kisebb értékű közmunkáknál ezentul nem kell kikérni a központi árlejtési hivatal előzetes hozzájárulását, ugyancsak az anyagbeszerzésekhez sem. Abban az esetben, ha a közmunka, vagy árubeszerzés értéke 50 ezer lejen alul van, az árlejtést utólag sem kell jóváhagyni Bukarestben.

Az Arad-Csanádi Takarékpénztár r. t., Arad, megegyezett betétesével, akiknek 7 év alatt 40 százalékos fizet, azonkívül 20 százalékos részvényekben.

A nagysomkuti tölgy
legendája

Nagysomkut egyik nevezetessége a gróf Teleky-féle park. A park jelenlegi tulajdonosa gróf Teleky Jenő, Mocioni királyi fővadászmester veje. A gróf maga Hunyad-megyében lakik és a kastélyt bérbe adta. A park valóságos növény-kert, ahol a történelmi emlékek egész sora díszel.

Van egy hatalmas tölgyfa. A fa törzsének kerülete hat méter. Ezt Sándor fának hívják és az a nevezetessége, hogy telekkönyvileg biztosítva van az árnyéka és a szabad terjeszkedési joga. Ugyanis a hatalmas fa, a jelenlegi kert szélén van, úgy, hogy áthajlik a szomszédra. Már most, minden pereskedést elkerülendő, annak idején a telekkönyvbe bejegyezték, hogy a szomszéd köteles tünni a birtokára áthajló fa ágait és árnyékát. A szomszéd kertét ugyanis annak idején a gróf kertjéből hasították és a grófnak ezt a kikötését az új tulajdonos is elfogadta.

A száz esztendősz fa arról nevezetes, hogy 1848-ban, amikor a fellázadt parasztok felgyújtották a kastélyt és halálra keresték a kastély gazdáját, Teleky Edward grófot, a gróf erre a fára menekült és onnan nézte végig a kastély pusztulását. Szerencsés megmenekülésének emlékére szolgál a fa törzsén levő Mária-kép és egy szenteltvíz tartó.

Gyönyörű és ritka vörös tölgyek, égbenyúló hatalmas fák teszik teljessé a Teleky-kastély parkját.

Milyen jó lenne, ha ebben a hatalmas parkban gyermekjátszóteret és tudósamatóriumot lehetne berendezni.

„Bágye Stefán“

Pop Stefán nyugalmazott tanfelügyelőt Nagysomkuton mindenki „bágye Stefán“-nak hívja. Néhai Drágos Teofil, a liberális párt hajdani tagozati elnöke nagyszerű szemmel választotta ki „bágye Stefánt“ és jelöltette képviselőnek. Meg is választották. Az egyszerű ember a képviselőiséget nem vagyonszerzésre és nem pozícióteremtésre használja ki. De jól tesz mindenkivel, aki csak hozzáfordul. Nincs előtte különbség. Éppen úgy rendelkezésre áll a magyaroknak, mint a románoknak. Ha valaki Bukarestben felkeresi, Pop Stefán a nyakába veszi a minisztériumokat és elintézi a nagysomkuti földi ügyes-bajos dolgait. Mint jellemző történetet mesél róla, hogy egyik szegény nagysomkuti zsidó panaszkodott neki, hogy adóhátraléka fejében elárverezik a holmijait. Bágye Stefán hasztalanul interveniált a nagysomkuti perceptornál, nem használt. Pénze a képviselőnek sem volt, hát adott egy bont a perceptornak a követhető havi nyugdíjára, amelyet betudtak a zsidó adóhátralékába.

Hát ilyen ember „bágye Stefán“.

Kár, hogy az ilyenfajta képviselőből nagyon kevés van.

A nagysomkuti
perceptor

huszonhárom éves és fiatal kora ellenére rettegett nagyhatalom a községben. Sigmirianunak hívják. Ténykedéseiből elég, ha csak azt ismertjük, hogy egy Szabó nevű öreg, nyugdíjas jegyző felment a hivatalába és magyarul kezdett beszélni, mire a perceptor galléron ragadta és kiadta. Csupán azért, mert magyarul beszélt.

A nyugdíjasok a szatmári lapokból szereznék tudomást arról, hogy mikor érkezett meg a nyugdíj kiutalása. Azt is csak az újságokból tudják meg, hogy másutt márkifizették a nyugdíjakat. Sigmirianu ur egy hét múlva sem fizet. Van nyugdíjas, aki a nyugdíjesedéesség idején minden nap 10–15 kilométert gyalogol, hogy beérve Nagysomkutra megtudja, hogy itt még most sem fizetnek. Ennek oka állítólag az, hogy a perceptor azt szerette volna, ha a nyugdíjasok hozzájárulnak a költségeihez, amikor bejön Szatmárra a kiutalásért. Neki ugyan a kinstártól napidíj jár ilyenkor, de ezt a napidíjat csak hónapok múlva fizetik ki és a nagysomkuti perceptor nem hajlandó előlegezni.

Haszoahárom éves és nagyhatalom. Főnkép Nagysomkutról.

Nagysomkuti tájkép:

Párszáz magyar beékelve
a román tömegek közé

Senki sem iörődik a somkuti magyarsággal

Az ugynevezett Kővárvidék székhelye Nagysomkut. A Kővárvidék lakossága román többségű. A falvakban alig laknak magyarok. Nagysomkutnak magának háromezerhátszáz lakosa van. Ezek közül 1700 román, 900 zsidó, hatszáz magyar. A magyarok fele református, a másik fele római katolikus.

A község a nevét a kórház mögött lévő kútról kapta. Régi hagyományok szerint a kút mellett egy somfa állott és a hajdani zajos vásárok alkalmával, itt álltak meg a falusiak szekereikkel, itt itatták meg lovaikat és a somfa árnyékában pihentek meg. Állítólag innen kapta a község a nevét, így lett Nagysomkut.

A környező községek — Kővárhosszúfalú és Magyarberkesz kivételével — ro-

mánok. A somkuti kis magyar sziget, teljesen magára hagyatva áll. Senki sem törődik velük, egyedül, anyagi eszközök nélkül állanak. Kulturát nem tudnak terjeszteni. A vezetők a magyar párt segítségével bizakodnak. Innen várják a támogatást, amely eddig még nem jött.

Két magyar egyház van, kis létszámmal, pénz nélkül kinlódik.

A pap itt az eklézsia szolgája. Éppen olyan szegény ő, mint hívei.

Felekezeti iskola nincs.

Szó volt arról, hogy a két egyház közösen állít fel egy magyar felekezeti iskolát. A terv azonban — így mondják Nagysomkuton — kútba esett. A felekezeti ellentéteket nem lehetett kiegyenlíteni.

Nagysomkut lakossága politikailag csaknem kivétel nélkül a nemzeti parasztpárt táborába tartozik. Választások alkalmával ez a biztos fészke a nemzeti parasztpártnak. Ebben nagy része van dr. Buteanu Aurélnak, a Patria főszerkesztőjének, aki nagysomkuti és családja ma is itt él.

A község élén időközi Bizottság áll. Talán ez az egyetlen hely Szatmár-megyében, ahol nem tulságosan prűszkölnek az időközi bizottság uralma ellen. A bizottságnak Tibil Agoston az elnöke és igazgatója. Eredményesen dolgozik a község fejlesztése érdekében. Több utcát aszfaltoltattak, a hídakat kijavították, úgy, hogy még a község nemzeti parasztpárti érzelmei hívei sem tudnak gáncoskodó szót mondani a bizottság ellen.

Az állami gimnázium épülete,
amellyel nem tudnak mit csinálni

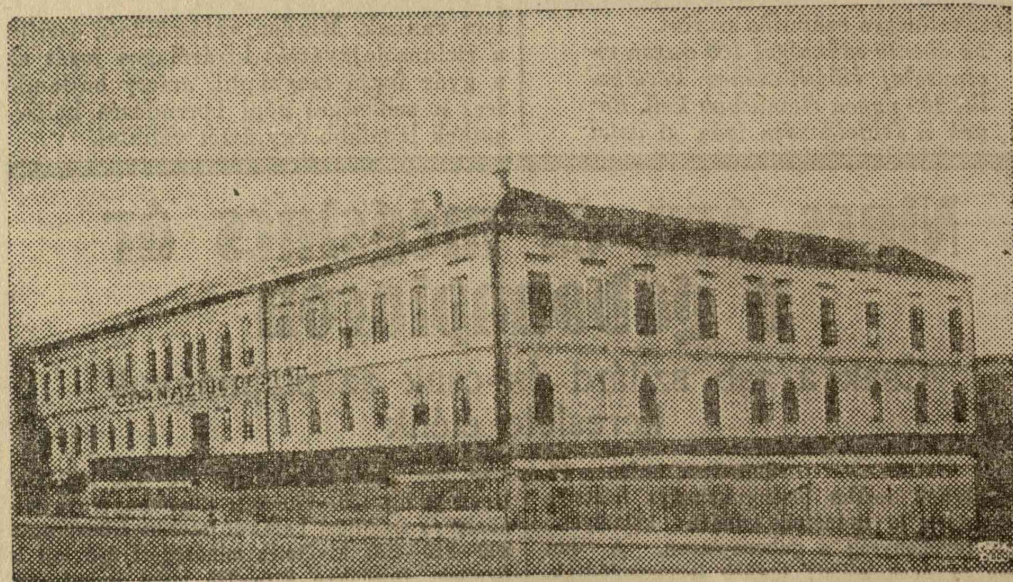
Tervek, amelyeket meg kellene valósítani

Száz évvel ezelőtt a Kővárvidék — mint közjegilag elismert különálló területe az országnak — székhelyét építette a Kővárvidék székhelyén: Nagysomkuton. Szép, emeletes megyeház volt és az épület, amikor megszünt a székhely jellege, a község tulajdonába ment át.

1925-ben az épületet átadták a közoktatásügyi miniszternek, aki algimnáziumot állítottatott fel Nagysomkuton. A község csak azzal a feltétellel adta át az épü-

Jelenleg az adóhivatal, a csendőrség és a szolgabírószék vannak itt elhelyezve. Természetesen a községnek nem tetszik, hogy ez az értékes épület semmi hasznát nem hajt és mozgalmat indítottak az irányban, hogy valamiképpen hasznosítani lehessen.

Tervek forognak a levegőben. Arról van szó, hogy a vidékre való tekintettel egy gyümölcsiskolát vagy egy gazdasági szakiskolát kellene létesíteni, de szívesen át-

letet, hogy abban az esetben, ha a gimnázium, bármilyen okból megszűnik, a tulajdonjog visszazár a községre.

A gimnázium 1929-ben megszűnt, de a község még a mai napig sem tudott az épület birtokába jutni.

A minisztérium nem adja vissza, de nem is használja.

Azóta Csáky-szalmájaként kezelik az épületet.

adnák az épületet kaszárnyának is, mert Nagysomkut forgalmának növelése érdekében szeretnék katonaságot kapni. Egy zászlóalj kényelmesen elférne ebben az épületben.

Persze ezek csak tervek maradnak. A bürokratizmus merevségén elbuknak ezek a tervek és a hatalmas épületből még sokáig nem lesz a közönségnek semmi haszna.

Egy ragyogó hatású gyógy-
fürdő sorsa ErdélybenNem lehet megközelíteni, még neve sincs, holon
az orvosok szerint gyógyító ereje párállan

Egy gyógyfürdő sorsa Erdélyben.

A gyógyfürdő közvetlenül Nagysomkut mellett fekszik. Vitek János és Dersideán Teréz a tulajdonosa a gyógyfürdőnek, amely szavahírhely orvosok szerint páratlan gyógyhatású. Jódos fürdő ez és szakvélemények mondják, hogy mindenféle női bajok és reuma ellen elsőrangú.

Neve nincs a gyógyfürdőnek.

Látogatója nincs, vendége nincs.

Hogyan is lenne? Hiszen a fürdőt egyáltalában nem lehet megközelíteni. Vonat és autóbusz csak Nagysomkutig jár. A fürdő és Nagysomkut között folyik a Bărsan-patak. Jóindulatú, csendes kis víz, de tavasszal és ősszel, az esőzések idején megárad. Gyalog lehetetlen átmenni rajta. Járművel pedig éppen nem lehet átmenni, mert a patakon sehol sincs híd.

Az utak járhatatlanok.

Vagyunk így néhány erdélyi természeti kincsel, hogy az utak miatt nem tudjuk kihasználni.

Azok, akik már voltak kinn a Nagysomkut melletti fürdőben, csodákat beszélnek a víz gyógyhatásáról, a ragyogóan tiszta magaslati klímáról és a balszamos illatú fenyvesekről, amelyek ez a fürdőt körülveszik.

Úta nincs, neve nincs, szállodája, vendégháza nincs.

Gyógyfürdő Erdélyben.

Néha a tüzoltókkal is baj van

Fegyver rokonszenves nagysomkuti intézmény és a csendőrmester

Nagysomkut életében igen jelentős szerepet játszik az Önkéntes Tűzoltó Testület, amelynek elnöke Nilván Sándor bankigazgató, főparancsnoka Kormos Gyula községi főjegyző és járási főfelügyelő. Tivadar György megyefőnöki irodáigazgató.

Románok, magyarok, zsidók a legbékésebb egyetértésben dolgoznak ennek a nagyon hasznos egyesületnek a felvirágoztatásán. Nemrégiben igen szép és mutatós gyakorlatokat mutattak be, mintegy tüneményként adva felkészültségüknek.

A Tűzoltó Testület mellett most az Önkéntes Mentőegyesület felállítására is teret van véve. Dr. Takáts Sándor kórház főorvos vállalta ennek a mentőegyesületnek szakszerű kiképzését és kitanítását.

Mindenki elismeri ennek a testületnek a kiválóságát, csupán a csendőrmester van ebben az ügyben is különvéleményen.

A nemrégiben megtartott gyakorlatok után ugyanis, a Tűzoltó Testület tagjai egy kis áldomásra gyűltek össze a nagyvendéglőben. A jó hangulatban magyarnótákat is énekeltek. Éppen arra ment a csendőrmester, aki új ember a községben. A magyar nótában tűzveszélyt sejtett. Belépett a vendéglőbe, betiltotta a nótázást és szét akarta osztatni a társaságot. Éppen a községben tartózkodott Tivadar György, a megyefőnök irodáigazgatója, aki meghallotta az esetet és azonnal a vendéglőbe ment, ahol megnyugtatta az őrmestert, hogy nem jelent veszélyt az államra, ha a tüzoltók magyarnótákat énekelnek.

Az őrmester — mit tehetett volna egyebet — tovább ment.

Azóta más irányba gyakorolja a hatalmat.

A Református Nőegylet

Az egyetlen magyar testület a Református Nőegylet. Az élén Szilágyi Károly áll, a református pap felesége. Ez a rengetegig agilis asszony diakonissza volt évekig Hollandiában működött. A Nőegylet igen jelentős tevékenységet fejt ki Nagysomkut református magyarjai között, többek között vasárnapi iskolát tartanak fenn a falusiak részére.

MI LESZ HOLNAP?

Gázmaszkok, védőruhák és gránátszilánkok, vagy „ahogy mi kinézünk!”...

SPORT

Euradai Laszlo

Schwaab, svájci versenyző, aki a 2° mérföldes gyaloglás világrekordját megjavította.

ÁBEL AMERIKÁBAN

REGENY

Irtá: TAMÁSI ARON

Az erős barna fiu elkacagta magát, de jó hangosan, hogy hullámozott belé a csarnok. Azután megveregette a vállamat és így szólt:

— Olyan kedves vagy, hogy mingyárt beteszlek a kebelembe.

Erre én is elmosolyogtam magamot s hogy az első tételt mingyárt bizonyítsam, azt mondtam neki:

— Egy nagyeros szász szinte megölttem a vonaton.

Mihelyt ezeket a vitézi szavakat kiejtettem a számon, az öreg fiu abban a percben leült az asztalomhoz. Ezzel a második akaratom is teljesedett, de a harmadiknál már úgy eléngrott a bökkenő, mint egy oroszlan. Mert ahogy arra kértem őt, hogy az én nevemben és idevaló nyelven rendelje meg azt a bizonyos veres bort, komolyan felállt s a másik asztaltól odahozta a látott üveget.

— Előbb ezt igyuk meg — mondta csendesen és mingyárt átál is nyújtotta nekem. Én megtöröltem az üveg száját, hogy jót bugyogtassak a borból, de az első korty után rögtön letettem. Abban a percben nevetni kezdtek mind a három rajtam, majd a nagy barna azt mondta:

— No, nem izlik a vörös bor?

Másnak sem esnék jól, ha bor helyett megfestett cukrosvizet itatnának véle, de én türtőztettem magamot s ha jót nem szorháltam, rosszat sem akartam szólni.

— Hát az a két szőke miféle ember?

— kérdeztem.

Erre hallgattunk egyideig, majd a barátom így szólt:

— Te most érkezél?

— Én elég régen, mert a tegnap. Nagy fejét megint a tenyerébe fektette és az asztalra nézve azt felelte:

— Most már láthatod, hogy milyen világ van itten: bor helyett cukros vizet iszunk s emberek helyett tótokkal barátokozunk.

Nehéz szomorúság volt a szavában, s talán bunak is eredtünk volna mingyárt, de a két tót átáljött hozzánk és felvidámitott. Az egyik azzal kezdte, hogy megnézte jól közelről a fületem s felkiáltott, hogy milyen zöld! A másik bejebbe hatolt és az eszemet kezdte térengetni, az idevaló törvények és szokások szerint.

Én szeretek tanulni bármiféle embertől s így a tótokat is nagy figyelemmel hallgattam s talán éjjelig is elhallgattam volna, de a barátom egyidő mulva felémelte a fejét s azt kérdezte:

— És honnan jöttél?

— Erdélyből — feleltem.

Erre megragadta az üveget s én nem tudtam, hogy a földhöz akarja-e vágni, vagy kapaszkodni akart. Ugyálszik, hogy mégis a másodikát csinálta inkább, mert utána felállt és azt mondta nekem, hogy menjek véle, mert hazaviszen s azt szeretné, hogy nála töltssem az éjszakát. Megmondtam neki, hogy én Kelemen Gáspár bácsihoz számítottam volt menni, de mivel azt is láttam, hogy bennem hazai virágot talált, amit nem akar másnak adni, hajlamos lettem a vendégségre. Amikor felálltam, hogy indulni lehessen, legénykedésből egy kicsit fejbe huztam a nadrágomat s abban a pillanatban az ujjaim elnevelték magukat, mert hozzáérték az új nadrág-szíjjuhoz.

— Ki az Washington? — tettem fel a kérdést.

— Washington nagy amerikai szabadságharcos volt, mint a magyaroknak Kossuth Lajos — mondta az egyik tót, mire a másik még többet akart tudni és felfelé intett a hüvelykivel:

— Itt lakott fejbe, amikor nagyon harcolt.

Az öreg fiu sem Washingtonra, sem egyébre nem szólt semmit, hanem gyorsan fizetett, aztán felragadta a kofferemet s én alig győztem utána menni. Ugy megbeszélte, hogy automobilt fogadott s azon robogtunk legalább husz percig. Éppen akkor gyújtották volt meg estére a lámpákat és a fényeket, de én a nagy ragyogáson kívül egyebet nemigen láttam, mert az automobil kuckója nem kedvezett a szemnek, csupán két oldalsó ablakával. Pedig a sok szóbeszédre ráértem volna a szemlélődésre, mivel a barátom egyet sem szólt az egész után. Akkor sem, amikor megérkeztünk egy ötemeletes ház elé. Csak felragadta ismét a kuffert s én mehettem utána. Lent a folyosón elévett egy kicsi kulcsot, azzal kinyitott valami vasajtót s hát ismét egy másik kuckóban vagyunk a kufferrel együtt. Ott sem szólt semmit, hanem megnyomott egy gombot, mire felrepültünk az ötödik emeletre.

Efféle felfutón most közlekedtem először életemben, de nagyon kitűnő találmánynak tetszett. Szívesen indítványoztam volna, hogy repdessünk még egy kicsit, de nem lehetett, mert az én pártfogó barátom nagyon sietett, hogy bekeritsen a szobába. Először egy kis irodán mentünk keresztül s onnét egy nagyobb szobába léptünk, amelyben volt urason minden.

— Ül le! — mondta és egy borszékre mutatott.

Engedelmesen leültem és vártam, ő pedig egy kis könyvecskét vett elő a szekrényből s azt előmbé tette:

— Ismered-e? — kérdezte.

Megnéztem a könyvecske tábláját s azon ennyi állott: „Toldi”. De ez az egy szó arany betűkkel a fekete táblán.

— Eddig még nem ismertem — feleltem neki, mire ő nagyon elkomolyodott és furcsán tekintett rám. Az ujjait is összeszorította s mintha remegett volna az a nagyeros ember.

— Hát miért kéne ismernem? — kérdeztem.

(Folyt. köv.)

ÉRTESÍTÉS!

A n. é. fogyasztó közönség b. tudomására hozzuk hogy a **gyógyhatásáról** híres **Zajzoni Ferdinand forrás-ból** eredő **küszmért**

„Zizin“-borviz

brassói lerakatunknál Cal. Victoriei 36 sz. alatt kapható.

Nem feketül a bort. — Rendelések azonnal házhoz szállítanak.

Ambár a szőrmeárak árai emelkedtek, még ma is mindenféle

szőrmeárut

a legolcsóbb árak mellett

vásárolhat

ROSENBERG SIMON nál

Brassó, Kapu-utca 34 szám,

Bukarest, Str. Stinților 30.

Győződjön meg, vételköltségettséggel nélkül az árak olcsóságról és az áru minőségéről.

EGY 50 ÉVES MENYASSZONY

Egy boldog nő elmeséli titkát

„Két hónappal ezelőtt álmodni sem mertem volna, hogy egy férfi kétszer megnézzen. A gondok és fájdalmak ráncossá és hervadtá tették az arcomat és már majdnem feladtam minden reményt, amikor az újságban egy 60 éves felüli nőről olvastam, aki egyszerűen a Tokalon bőrtápszer, a híres párisi crème használata által megszabadult ráncától és 20 évvel fiatalabbnak nézett ki. Elhatároztam magamat, hogy megkísérlem én is és örömmel és csodálkozással láttam, amint az arcom minden nap fiatalabbá vált. Jelenlegi regényes boldogságomat teljesen a Tokalon Crème bőrtápszernek köszönhetem és ajánlom minden nőnek, hogy próbálja ki egy hónapig. Az eredmény csodálatos.”

Ez az új menyasszony természetesen nem kívánja nevét és címét nyilvánosságra hozni. Férje befolyásos bankhivatalnok és az írásért garatálni lehet. A Tokalon Crème bőrtápszer „Biocel“-t tartalmaz, ezt a Dr. Stejskal, wien egyetemi tanár által felfedezett csodálatos szert. Ez táplálja és megfiatalítja a bőrt; ráncok és ráncok gyorsan eltűnnek; a hervadt, petyhüdt arc frissé válik, üde és fiatalos lesz. A Tokalon „Biocel“ bőrtápszer rendszeres használata által egy hónap alatt legalább 10 évvel fiatalabbnak nézhet ki.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban. Új, mérsékelt árak: Tokalon Crème, fehér 50.— Lei-től, Tokalon Crème bőrtápszer, rózsaszínű 60.— Lei-től.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei. vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismételt feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Veszek 5 HP. erős, 110 volt, 3 fázisu váltóáramra villanymotort. Batár Géza, Sumuleu-Ciuc. 15552

Magánjáró tüzfűtő petroleum-motor gyalufűtőgép eladó, esetleg cséplőgéppel elcserélném Szöcs Ferenc, Lázárfalva, Post Cozmeni Ciuc

Teliun és Budilán egy-egy mézarszék kiadó. Érdeklődni Lukács Györgynél Bucilán. 15588

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától

Allást keres

Perfekt német-magyar gyors- és gépiró, gimnáziumi érettségivel, némi román, francia, angol tudással állást keres. Havas Márta Alešd. 15558

Francia háztartatói állást vállalok esetleg más munkálatokkal is. Cim 15489 sz. alatt a kiadóban.

Olvassa és terjessze Románia legjobb magyar napilapját a Brassói Lapokat!

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Bukarest

Bukaresti magyarok! Orát, ékszer, karikagyűrűt bizalommal vásárolhatnak, javíthatnak a legrégibb erdélyi órák és ékszerész-üzletben: Ardeleanu, Sft. Vineri 17. Törött aranyat, aranyfogakat legmagasabb áron veszek. 21020-b

DOCTOR GRUBARG. Nemibajok, szifilis, Nőbetegségek. Folyások és komplikációk. Impotencia. Elektroterápia. Analízisek. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezmény. Rendel: 11-2 és 5-8. Bulevardul Carol 43. 21053-b

DOCTOR ANA ALESKE. Női bajok és szülészet. Kezelés és operációk. Elektroterápia. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezményes árak. Rendelés 8-12 és 4-8. Bulevardul Maria 2. Bărăței sarok. 21054-b

Kiadó azonnalra az Imperiál szálloda alatt étterem-kávéház-bár részére helyiség, beárat az utcáról és szállodából. Érdeklődni az Imperiál szálloda igazgatójánál. 21066-b

Új magyar pensió ajánlja ebéd, vacsora kosztját, kitűnő diétás konyha, olcsó árak. Ugyanott 2 kétszemélyes balkonos összkomfortos szoba hideg-meleg víz, gőzfűtés, kiadó Vermes București, str. Brezoiu 57 bis. 73-b

Minden magyar könyvvándorlás a megjelenés után azonnal kapható az Ig. Hertz könyvkereskedésben, București, Cal. Victoriei 5. 253-b

Jómegjelenésű ipari művezető megismerkedne 25-32 éves tánc kedvelő nővel. Megtetszés és megértés esetén házasság nincs kizárva. Csakis komoly leveleket veszek figyelembe. Gheorghe Marculescu pentru P. J. București Obor Str. Crivineni 34. 21074-b

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkóban 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 36-38. az udvarban.

Akinek elsőrendű gyümölcsfákra, rózsákra, diszcseriére, élőkre és szőlőültvényekre szüksége van, kérje az alanti hírneves cég

LEGUJABB ÁRJEGYZEKET:

AMBROSI, FISCHER & Co.

AUD-NAGYENYED.

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretne a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógy mód és táplálkozás

Irtá: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hus. Tej. Hűvelések. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tudóbajoknál. A nap a köztvényénél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagcsere bántalmaknál. Napfürdés a gyomor-bántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgyógyászok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekeápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A kopálókura. Gyümölcslakura. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Agyguta. Aranyér. Arcsápa. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Bőrbántalmak. Bőrférgék. Bőrhurut. Csú. Cukorbetegség. Csontszu. Etvágytalanság. Elhízás. Epék. Farsontsápa. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gyomor-bajok. Görcös havi-baj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyógy mód. Hörghurut. Ideggyengeség. Idegbenulás. Idegszápa. Impotencia. Karbunkulus. Köszvény. Légesőhurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbűz. Paralízis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápór. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szív-bajok. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Térisony. Tüdőbaj. Tüdő táglulás. Vérhas. Vörsegyenség. Verbajok. Vértisztító teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utóéletmészesedés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatal-nak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Ára 120.— Lei. (V. délre plusz portó).

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Braşov.